

Podblegaške novice

letnik 14, številka 10
december 2010

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 5. november: Ogled Doma pod Planino na Trebiji z Janijem Bašljem, ki je polovični lastnik (polovični pa KS Trebija). Objekt je že dlje časa praktično zapuščen, tako da se na njem dela škoda in povzroča zgolj stroške. Treba bo razmisliti, kako naprej.

• 6. november: Na kvizu gasilske mladine Gorenjske, ki ga je organiziralo PGD Poljane.

• 9. november: Na otvoritvi logističnega centra, ki ga je na Trati odprl podjetnik Andrej Habjan.

• 20. november: Na podelitvi priznanj najboljšim na natečaju Rdečega križa Slovenije v OŠ Gorenja vas.

• 20. november: Na povabilo aktivna kmečkih žena Blegoš na kosilu s članicami.

• 20. november: Na koncertu Antona Rusa, ki ga je organiziralo PGD Poljane.

• 23. november: Odprtje krožišča v Gorenji vasi.

• 25. november: Sestanek Združenja občin Slovenije za Gorenjsko, pogovor predvsem o financiranju občin in novem predlogu zakona o regionalnem razvoju.

• 25. november: Otvoritev enote vrtca na Dobravi, kjer so zdaj štiri oddelki.

• 27. november: Svečana akademija ob občinskem prazniku in podelitev priznanj najzaslužnejšim.

• 29. november: Zajtrk z medom v vrtcih v Poljanah in Gorenji vasi s čebelarjem Štefanom Ingličem iz Srednje vasi.

Izbor M. B.

Z 2. seje občinskega sveta

Do kdaj bomo še parkirali ob vodometu v Gorenji vasi?

Novi občinski svet je po prvi ustanovni seji na drugi že resno pričel z delom. Med drugim je odločal o predlogu odloka o občinskem proračunu za prihodnje leto, seznanil se je s poročilom o vplivu RŽV na okolje in izvajanju varstva pred sevanji, potrdili so dokument identifikacije projekta za športno igrišče na Sovodnju ter imenovali delovna telesa občinskega sveta.

Kot je že v navadi, so svetniki na začetku podali predloge in občinski upravi ter županu postavili nekaj vprašanj. Bogo Žun je spomnil, da na Trebiji manjkata dve avtobusni postaji, a v predlogu proračuna za prihodnje leto v ta namen ni zagotovljenih sredstev. Žan Mahnič je predlagal zaprtje parkirišča na trgu pod fontano v središču Gorenje vasi, ker položeni kamen že izgublja lesk, na njem pa se pojavljajo tudi oljni madeži. Župan je povedal, da so na občino prejeli že več pritožb glede parkiranja na tej lokaciji in da razmišljajo o tem. Če se bodo odločili za to, bo poskrbljeno za nadomestna parkirišča. Marko Kržišnik je opozoril, da ob cesti proti Sovodnju stojita dve propadajoči hiši in da bi bilo takšne objekte potrebno odstraniti. Župan je pojasnil, da občina ni pristojna za poseganje v zasebno lastnino. Na vprašanje Jureta Krvine o Starem vrhu in Visokem je župan povedal, da se je pojavil zasebni investitor, ki želi vlagati v Stari vrh, zato se je občina na podlagi pravnega nasveta odločila, da se poplačajo zapadle obveznosti. Sredstva so zagotovljena v rebalansu proračuna. Projekt na Visokem pa se bo lahko nadaljeval po sprejemu občinskega prostorskega načrta za Škofjo Loko.

Občina je podpisala pogodbo za nakup Topličarjeve kmetije za 475.000 evrov. Med razlogi za investicijo je župan navedel, da se tam nahaja edina vrtina tople vode v zahodni Slo-

veniji in je na podlagi analiz lokacija primerna za razvoj toplin. Naslednje leto se bo tam že možno tudi uradno kopati, je napovedal župan.

K predlogu odloka o proračunu so imeli svetniki kar nekaj pripomb. Med drugimi: Bogo Žun se ne strinja, da se sredstva, namenjena za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, zmanjšajo – konto za gozdne ceste kar za tretjino v primerjavi z letom prej – povečati pa bi bilo treba tudi sredstva za gasilce. Jože Novak je med drugim predlagal, da se sredstva, namenjena za Nežkovo brv in Rупnikovo linijo prenesejo na ureditev male dvorane v domu občine, nakar je župan pojasnil, da občina kandidira na razpisu za evropska sredstva za vse tri projekte, zato morajo biti v proračunu za leto 2011 zagotovljena sredstva zanje. Janez Hrovat je predlagal, da se iz občinskega proračuna namenijo sredstva za obnovitev dvorane v kulturnem domu v Poljanah ter da se subvencionira varstvo otrok, ki niso v vrtcu. Po razpravi je občinski svet sprejel prvi predlog odloka o proračunu in ga dal v javno obravnavo.

Svetniki so potrjevali še sestavo delovnih teles občinskega sveta. V odboru za gospodarstvo in gospodarske javne službe so: Leopold Kržišnik, Roman Demšar, Janez Hrovat, Jurij Krvina, Izidor Mrak, Matjaž Kržišnik in Miha Peternel.

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo sestavljajo: Marko Kržišnik, Jože Čadež, Žan Mahnič, Bogo Žun, Milan Brence, Izidor Mrak in Zvonko Dolinar.

Odbor za za šolstvo, kulturo in šport sestavljajo: Jože Novak, Boris Jurjevič Janša, Žan Mahnič, Jurij Krvina, Franc Fortuna, Boštjan Pintar in Lucija Kavčič.

V odboru za zdravstvo, socialno varstvo in skrbstvo so: Mirjana Možina, Alenka Krmelj, Irena Tavčar, Olga Fic, Pavel Čadež, Jana Rojc in Marija Knafelj.

Odbor za prostorsko planiranje in varstvo okolja bo deloval v sestavi: Tomaž Pintar, Stanko Bajt, Janez Arnolj, Jože Novak, Danijela Titan, Mija Pisk in Peter Dolinar.

V nadzornem odboru občine Gorenja vas - Poljane so: Boris Koprivnikar, Janez Pelipenko, Marjana Mohorič, Boris Bogataj in Silva Klemenčič.

Statutarno-pravno komisijo pa sestavljajo: Alenka Krmelj, Leopold Kržišnik, Stanko Bajt, Janez Arnolj in Jože Čadež.

M. B.

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo kot je navedeno v tabeli. Če z njim želite govoriti na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

V prazničnem času bo župan med vsemi uradnimi

urami dosegljiv samo po telefonu. Milan Čadež ima tudi poslansko pisarno, kjer je dosegljiv ob ponedeljkih ves dan po telefonu, od 13. Do 15. ure pa tudi v pisarni.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek	15.–17. ure	po tel.: 031/847-961
vsako sredo	14.–17. ure	na sedežu občine

Kdaj in kako do poslanca?

vsak ponedeljek	ves dan	po tel.: 031/847-961
vsak ponedeljek	13.–15. ure	v poslanski pisarni, po predhodni najavi na telefon

Dogovori z operaterji še potekajo

V Podblegaških novicah smo že večkrat pisali o uspešni kandidaturi občine Gorenja vas - Poljane na javnem razpisu ministrstva za gospodarstvo za izvedbo projekta gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij in poteku gradnje zadevnega omrežja.

Naša občina je s soinvestitorjem (zasebnim partnerjem – Tritel, d.o.o.) ena izmed redkih občin, ki je bila leta 2008 uspešna na razpisu ministrstva in s tem pridobila nepovratna sredstva v višini 2.017.646 evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR; 2. Razvojna prioriteta: Gospodarsko-razvojna infrastruktura, Prednostna usmeritev: 2.2. Informacijska družba. Zasebni partner je takoj po podpisu pogodbe med občino in ministrstvom pričel s pripravo vse potrebne dokumentacije za izvedbo projekta, tj. izdelavo projekta za izvedbo ter podpis in overitve služnostnih pogodb z lastniki zemljišč, kjer je bil predviden potek trase. Podpisanih je bilo več kot 300 služnostnih pogodb, in sicer na vseh trasah, kjer se je odvijala gradnja primarnega dela omrežja.

Centralna sprejemna točka se je uredila v občinski stavbi. Za povezavo do vstopne točke v hrbtenično omrežje je bilo potrebno izvesti tudi povezavo do centrale Telekom Slovenije, ki je približno 150 m stran.

Glavne smeri optičnega omrežja, kjer je izveden vkop cevne kanalizacije in optičnih kablov v zemljo, so iz Gorenje vasi proti: Lučinam (z odsekom trase proti Žirovskemu Vrhu in Kla-

djam), Trebiji, Leskovici, Suši, Malenskem Vrhu ter Hlavčim Njivam, Podobenu, z odseki za Žabjo vas in Dobje, ter odsek proti Zaboljku. Za trase do nekaterih najbolj oddaljenih naselij: Goli Vrh, Vinharje, Kremenec, Jelovica, Stara Oselica, Lajše in Krnice pri Novakih je predvidena zračna izvedba. Optični kabli bodo v dogovoru s Telekomom Slovenije obešeni na že obstoječih drogih.

K sodelovanju povabljenih več operaterjev

Vzporedno z izvajanjem aktivnosti na področju gradnje omrežja je zasebni partner že v začetku letošnjega leta pozval telekomunikacijske operaterje k sodelovanju in gostovanju v zgrajenem širokopasovnem omrežju. Vabila so bila poslana vsem večjim telekomunikacijskim operaterjem, kot so: Telekom Slovenije, Elektro Turnšek, Telemach, T-2, Amis, Stelkom – Telekomunikacije in storitve, Tuš Telekom ipd. Na osnovi dogovora in sklenjenih pogodb o gostovanju v odprtem širokopasovnem omrežju se bodo vsi zainteresirani operaterji lahko priključili na omrežje v eni točki, v TK prostoru v stavbi občine. Vsak operater bo zase zagotovil po-

vezavo do TK prostora, ker omenjena povezava ni predmet razpisa niti obveznost občine ali zasebnega partnerja do operaterja.

S potencialnimi gostujočimi operaterji dogovori in usklajevanja pogodbe o sodelovanju še potekajo. Ko bodo pogodbe sklenjene, bodo javno objavljeni formalni postopki za podpis naročniškega razmerja. Enkratna priključnina za izvedbo naročniškega priključka je 230 evrov z DDV in jo naročnik plača upravitelju omrežja, operaterju pa mesečne naročnine za dobavljene storitve.

Ko bo naročnik podpisal pogodbo z operaterjem, mu bo Tritel namestil potrebno opremo – t. i. CPE enoto, ki omogoča sprejemanje in distribucijo telekomunikacijskih storitev pri naročniku. Nameščena bo v kleti ali pritličju zraven preboja v stanovanjski objekt oz. na podstrešju. Notranji razvod (od CPE do TV-sprejemnika oz. računalnika) bo stranka uredila sama oziroma ga lahko naroči pri Tritelovih tehnikih, storitev pa je plačljiva.

Za povezavo in prenos naročenih storitev po omrežju od vhodne točke v TK prostoru do naročniškega priključka in aktivne naročniške opreme skrbi in odgovarja upravitelj omrežja Tritel. To pomeni, da se bo naročnik v primeru napak ali nedelovanja omrežja najprej obrnil na Tritel, upravitelj bo nato lociral mesto in razloge za nastanek napake ter jo, če je napaka nastala na optičnem omrežju, tudi odpravil.

Jana Kristan in Tritel

Vrtec Dobrava

Obiskovalce so s pesmijo pospremili v nove prostore

Enoto vrtca Zala na Dobravi otroci obiskujejo že od 15. septembra, konec novembra, ko so se med seboj dodobra spoznali in imeli priložnost naučiti se novih pesmic, pa so pripravili tudi uradno odprtje.

Vrtec obiskuje 45 malčkov, ki so razdeljeni v tri skupine, februarja pa se jim bo v četrti skupini pridružilo še 14 najmlajših otrok, ki bodo do takrat izpolnili starostni pogoj za sprejem v vrtec.

Na otvoritvi, ki se je je udeležilo veliko staršev, dedkov, babic, sedanjih in bivših učiteljev ter drugih občanov, je o pomenu novega vrtca spregovoril ravnatelj Osnovne šole Ivana Tavčarja Izidor Selak. Veseli ga, da so našli rešitev in uspeli zagotoviti varstvo otrok v različnih okoljih. Tako na Sovodnju delujeta dve enoti vrtca, ena je v Lučinah, zaenkrat tri na Dobravi in šest v Gorenji vasi. Skupno torej 12 oddelkov vrtca Zala, ki sprejmejo 223 otrok. Zaradi precejšnje razširitve predšolskega varstva ter dela, povezanega z vodenjem, je nedavno imenoval dosedanje vodjo vrtca Zala Marinko Vidovič za pomočnico ravnatelja za področje vrtecev. V sklepni misli pa je mlademu kolektivu vrtca Dobrava, ki ga vodi Branka Pavkovič, pri delu zaželel veliko ustvarjalnega nemira.

Tudi župan Milan Čadež je dejal, da je težko čakal dan, da otroci dobijo možnost varstva čim bližje svojemu domačemu okolju. Izpostavil je

tudi, da občina izstopa iz državnega povprečja vsaj po dveh statistikah – po najnižji stopnji brezposelnosti, k čemur je delno pripomoglo

tudi dejstvo, da lahko starši brezskrbno odidejo v službo, ker imajo zagotovljeno varstvo otrok. Po drugi statistiki pa je občina Gorenja vas - Poljane občina z najnižjo povprečno starostjo občanov – 36,8 let. To pa je nedvomno tudi posledica velikega števila mladih družin in velikega naravnega prirastka. Zato ne dvomi, da bo vrtec v okolju, od koder se razprostira pogled na Zalo, hrib sv. Urbana in Blegoš, dobro deloval.

Po zaključku uradnega dela, blagoslovu, ki ga je opravil gorenjevaški župnik France Šuštar, in rezanju traku so si obiskovalci lahko ogledali notranjost vrtca, otroci so jim na vhodu izročili darilo – rožo iz reciklirane plastike, poskrbljeno pa je bilo tudi za prigrizek.

Tina Dolenc

Otroci so s pesmicami prisrčno popestrili otvoritev novega vrtca.

Že s preprostimi ukrepi do bistvenih prihrankov

Občina Gorenja vas - Poljane je naročila lokalni energetski koncept (LEK), ki vključuje analizo obstoječega stanja na področju energetske rabe in oskrbe z energijo ter predlaga rešitve za boljši izkoristek energije.

Namen izdelave in izvedbe LEK-a je oblikovanje temeljnega dokumenta za energetska strategija v občini, ki je osnova za smotno delovanje na energetska področju. Koncept, ki ga je izdelalo podjetje Zarja Kovis iz Kamnika, obsega analizo obstoječega stanja na področju energetske rabe in oskrbe z energijo, ugotavljanje šibkih točk in načrt ukrepov. Ukrepi se nanašajo na vse uporabnike, torej gospodinjstva, industrijo, obrt in javni sektor. S povečanjem izrabe lokalnih obnovljivih virov energije se bo v občini povečala zanesljivost oskrbe s toploto in električno energijo, poleg tega pa predlagani projekti prispevajo tudi k zmanjšanju emisij in onesnaženosti okolja.

Večina se ogreva z drvmi

Po podatkih statističnega urada ima občina Gorenja vas - Poljane 2.473 stanovanj, od katerih je stalno naseljenih 1.945. Povprečna površina posameznega stanovanja je 79,28 m², kar je več od povprečja v državi, ki je 74,61 m². Za ogrevanje stanovanj lastniki v občini uporabljajo predvsem les in lesne ostanke (64 odstotkov) ter ekstra lahko kurilno olje (26 odstotkov). Poraba lesa in lesnih ostankov je krepko nad slovenskim povprečjem, kar pa ni presenetljivo, saj je območje občine bogato z gozdovi (11.062 hektarjev pokriva gozd, kar je 72-odstotna gozdnatost), veliko lastnikov stanovanj pa je tudi lastnikov gozdov. S kurilnim oljem se ogreva manjši delež stanovanj, kot je slovensko povprečje. Točne porabe energije za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode ni mogoče izračunati, so pa v LEK-u podali oceno na podlagi povprečne porabe energije na kvadratni meter za Slovenijo. Povprečna uporabna površina stanovanj v občini znaša 79,28 m², povprečna poraba energije za ogrevanje v Sloveniji pa 131,29 kWh/m². Raba toplotne energije iz vseh energentov za ogrevanje individualnih stanovanj v občini Gorenja vas - Poljane je tako ocenjena na 24,7 GWh oziroma 3.597 kWh primarne energije na prebivalca na leto.

Javne stavbe – potratne

Analizirali so tudi porabo v objektih javnega sektorja, kjer so ugotovili ogromen potencial prihranka energije. Veliko povprečno porabo energije imajo predvsem v Zdravstvenem domu Gorenja vas, v podružničnih šolah Lučine in Sovodnj ter v kulturnem domu Poljane in v občinski stavbi.

V analizi so zajeta tudi večja podjetja, kot so Marmor Hotavlje, Bioenergetika Todraž, Rudnik Žirovski vrh, Jelovica – obrat Gorenja vas, Mizarstvo Jezeršek, Polycorn in druga. Največji porabnik energije v občini je Bioenergetika Todraž, iz njihove kotlovnice se trenutno ogreva oziroma dobiva energijo sedem porabnikov, v kurilni sezoni 2009/10 pa je proizvedla 1.380 MWh toplotne energije. V novi kurilni sezoni bo Bioenergetika Todraž obratovala z novo pečjo na lesne sekance.

Poraba elektrike se je povečala

Skupna poraba električne energije v občini je v letu 2008 znašala po podatkih iz LEK-a 12,7 GWh. Od tega so tarifni odjemalci, torej gospodinjstva, porabila 7,11 GWh, upravičeni odjemalci 5,45 GWh ter javna razsvetljava 0,14 GWh. Lani pa je poraba narasla na 13,22 GWh, od katerih so gospodinjstva porabila 7,41 GWh, upravičeni odjemalci 5,66 GWh, poraba za javno razsvetljava pa se ni spremenila. Območje občine z električno energijo oskrbuje in vzdržuje Elektro Ljubljana in Elektro Primorska, na tem območju pa je tudi 12 malih hidroelektrarn ter dve fotovoltaični elektrarni s skupno nazivno močjo 710,4 kW.

Stare in prevelike kurilne naprave

Določitev ciljev, predlogov in ukrepov energetske oskrbe v občini naj bi potekla v skladu

s številnimi dokumenti, ki so bili sprejeti tako na nivoju države kot na nivoju Evropske unije in usmerjajo razvoj energetike. Z usmerjanjem razvoja energetike želijo v občini med drugim doseči dolgoročno zanesljivost in zadostnost oskrbe, zagotavljanje trajnostnega razvoja, čim intenzivnejše izkoriščanje obnovljivih virov energije, tehnološko učinkovitost in socialno ustreznost ter zmanjševanje emisij škodljivih snovi in toplogrednih plinov. Večji del oskrbe s toplotno energijo v stanovanjskih objektih v občini namreč temelji na individualnem ogrevanju, kjer pa so kurilne naprave velikokrat slabo nadzorovane in zastarele. V LEK-u so zato navedli nekaj ukrepov za učinkovitejšo rabo energije, kot je na primer zamenjava starih kombiniranih klasičnih kotlov na kurilno olje ali lesno biomaso z novejšimi, tehnološko boljšimi.

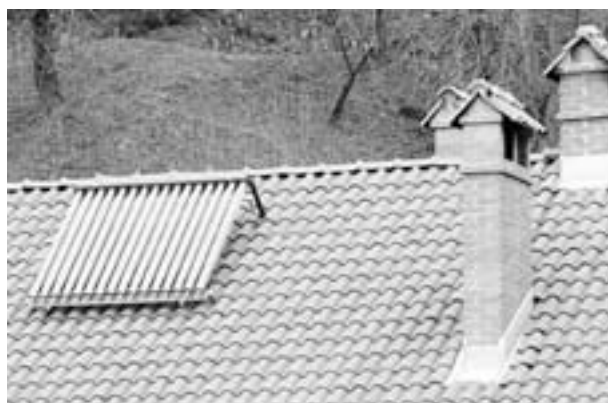
Navajajo, da je smiselna zamenjava kotlov, starejših od 15 let. Upoštevati je treba tudi pravo nazivno moč kotla, saj je večina kotlov v starejših sistemih ogrevanja predimenzionirana. Prednostno naj bi se vgrajevali kotli z izkoristkom vsaj 92 do 98 odstotkov.

Ukrep za večstanovanjske stavbe je predvsem regulacija temperature v sistemu ogrevanja glede na zunanje temperature. S tem bi dosegli možnost nastavitve časovnega in temperaturnega delovanja ogrevanja, reducirani način delovanja ali popolni izklop ogrevanja v določenem obdobju. Tako bi lahko tudi obratovanje sistema prilagodili navadam uporabnikov stavbe, vgradnja črpalk s frekvenčno regulacijo pa bi znižala rabo električne energije.

Boljša okna – desetina prihranka

Z ukrepi na področju gradbene sanacije objektov je mogoče izboljšati tesnjenje oken in tako prihraniti od 10 do 15 odstotkov energije za ogrevanje. Tudi s toplotno izolacijo podstrešij je možno prihraniti med 10 in 15 odstotki energije za ogrevanje. Pri starejših in energetska bolj potratnih objektih pa je smiselno razmišljati tudi o sanaciji ovoja stavbe (tla objekta, streha in fasada) in zamenjavi oken.

Energijo je mogoče privarčevati tudi s preprostejšimi ukrepi, kot so vgradnja termostatskih ventilov v prostorih, s primerno razporeditvijo grelnih teles, s kontroliranim prezračevanjem prostorov. To pomeni, da je bolje

Prilagoditev prihrankov energije

za nekaj minut na stečaj odpreti okna in zapreti ventile na grelnih telesih, nato pa okna zapreti in ponovno odpreti ventile. Električno energijo je mogoče privarčevati s tem, da gospodinjstva v čim večji meri izkoriščajo naravno svetlobo, z uporabo varčnih žarnic, ugašanjem luči, ko ni nikogar v prostoru, in z izbiro primernih tipov svetil in njihovo razporeditvijo glede na namembnost prostorov. O varčevanju z energijo je smiselno razmišljati tudi pri nakupu električnih naprav in dati prednost sodobnim, ki tudi v času mirovanja porabijo zelo malo električne energije.

Tudi porabo vode je možno zmanjšati s preprostimi ukrepi, kot so zapiranje vode, ko je ne potrebujemo, pregledovanje vodovodnega omrežja in pravočasna zamenjava izrabljenih tesnil in pokvarjenih ventilov, vgradnja varčnih straniščnih kotličkov, ki imajo dve stopnji splakovanja, nakup sodobnih pralnih in pomivalnih strojev ter, če je možno, izraba deževnice.

Začnimo pri sebi

Znižanje temperature v prostorih je velik potencial energijskih prihrankov, saj za stopinjo nižja temperatura zraka v ogrevanih prostorih pomeni do šest odstotkov prihranka goriva oziroma energije za ogrevanje. V javnih zgradbah bi lahko izboljšali energetsko stanje z osveščanjem in informiranjem zaposlenih, stanovalcev in upravljalcev, saj se zmanjšanje porabe energije začne pri posamezniku in šele nato z izvedbo ukrepov. V celotni občini je treba spodbujati uporabo lesne biomase. Zato bi bilo treba v vseh javnih objektih zunaj obstoječe energetske infrastrukture ob prenovi ogrevalnega sistema zamenjati energent, da bi se ogrevalo na lesno biomaso. Pripravljalci LEK-a pa so opozorili tudi na vodenje energetskega knjigovodstva v vseh javnih zgradbah v občinski lasti. To pomeni redno spremljanje in zapisovanje porabe energije in stroškov v zgradbah, kjer so podatki razdeljeni na energetske vire in/ali vrste njihove uporabe.

Največji doprinos k učinkoviti rabi energije pa lahko naredi vsak posameznik najprej sam pri sebi s primernim in energetsko učinkovitim ravnanjem. Kot so še ocenili v LEK-u, je na podeželju veliko energetske neučinkovitih sistemov na tradicionalna goriva, ki porabljajo veliko preveč energije (predvsem zaradi zastarelih ogrevalnih sistemov), čeprav je tam največ možnosti za izrabo obnovljivih virov energije.

Brezplačno energetsko svetovanje

Občani se lahko za energetsko svetovanje o izbiri ogrevalnega sistema in ogrevalnih naprav, zmanjšanju porabe goriva, izbiri ustreznega goriva, toplotni zaščiti stavb, izbiri ustreznih oken, uporabi varčnih gospodinjskih aparatov in o vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na rabo energije, obrnejo na energetsko svetovalno pisarno Ensnet v Škofji Loki. Ta deluje v pisarni Razvojnega agencije Sora vsak torek od 15.30 do 17. ure. Obiske je treba najaviti po telefonu na številko 04/50-60-220, in sicer vsak dan od 8. do 14. ure.

Tina Dolenc

Prejeli smo

Slabo ste se menili!

Že od začetka mojega delovanja v občinskem svetu sem veliko energije porabil, da bi se stanje na cesti Trebija–Sovodnji izboljšalo.

Še v zgodnjem pomladanskem času sem na seji občinskega sveta g. županu postavil vprašanje, kaj bo z našo cesto, saj se menimo že najmanj 15 let, pa od tega ni nič. Župan pa mi je malo cinično odgovoril: »Veš, Marko, ste se pač slabo menili.« Od sedaj bo pa čisto drugače, je obljubil župan, že v začetku junija pridejo izvajalci, ki bodo sanirali tri večje poškodbe in pri Graparju razširili ovinek (čeprav mi ni bilo jasno, zakaj je to potrebno). Za to je letos namenjenega 1,5 milijona evrov, do leta 2013 pa 3,5 milijona evrov. Že 26. junija je v Gorenjskem glasu pisalo, da so ta sredstva za letos prepolovljena.

Med Trebijo in Fužinami so dva dni pred lokalnimi volitvami res pripeljali bager, čez nekaj tednov postavili semaforje. To je na tej cesti že tradicija – če se slučajno kaj lotijo, je to tik pred zimo, da je ovira še večja. Čeprav se

vozimo mimo mnogih ovir pa vsaj semaforjev ni. Moram reči, da za to cesto ni nič slabše skrbel prejšnji župan g. Bogataj, če ne celo bolje. Za nekatere dele ravno tako regionalnih cest ni težav s preplastitvijo, čeprav še daleč to ni tako potrebno kot proti Sovodnju.

Tudi za 4. razvojno os je g. župan skoraj na srcu prisegal, da ne bo nikdar dovolil, da bi šla skozi dolino Kopačnice. 26. junija pa se je na ministrstvu za okolje udeležil predstavitev ponovne umestitve trase po Kopačnici, a ni bilo nikjer zaznati, da bi tej varianti kaj nasprotoval.

Tako je pač, denar od Ljubljane do Gorenje vasi še kar nekako pride, le naprej proti manjšim krajem nikakor ne najde poti. Živeti moramo pač v upanju, da ne bo prav kmalu kaj dosti boljše, še slabše pa skoraj sigurno. Našim občanom pa želim vesele praznike ter zdravja in sreče v prihodnjem letu.

Marko Kržišnik, občinski svetnik SLS

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

V okviru Leader projekta Male komunalne čistilne naprave, ki smo ga partnerji Občina Škofja Loka, Občina Gorenja vas - Poljane in Razvojnega agencija Sora začeli izvajati v oktobru 2010, vas vabimo na predstavitev z naslovom

ČIŠČENJE ODPADNIH VODA V MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAVAH,

ki bo v sredo, 12. januarja 2011, ob 17. uri v dvorani občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas.

Na predstavitvi se boste lahko seznanili z zahtevami zakonodaje s področja odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, možnostmi sofinanciranja izgradnje malih čistilnih naprav, različnimi načini čiščenja malih čistilnih naprav s strani različnih dobaviteljev oz. zastopnikov malih komunalnih čistilnih naprav (kontinuirni, SBR, MBR in MBBR sistemi, rotirajoči potopniki, biološke anaerobne pretočne čistilne naprave, rastlinske čistilne naprave).

Predstavitve je namenjena predvsem prebivalcem podeželja, ki ne bodo imeli možnosti priklopa na javno kanalizacijsko omrežje in bodo morali v skladu z okoljsko zakonodajo sami zagotoviti čiščenje odpadnih komunalnih voda v mali komunalni čistilni napravi (MKČN) ali zbiranje v nepretočni greznici. Zakonske določbe že veljajo za novograditve, obstoječi objekti pa so v prehodnem obdobju, ki se za občutljiva območja (npr. vodovarstvena območja) izteče z letom 2015, po letu 2017 pa še za vsa preostala območja.

Projekt sofinancirajo občini Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane ter ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz programa LEADER (iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in sredstev proračuna RS).

Predhodne prijave in dodatne informacije:

Razvojnega agencija Sora, Samra Šečerovič, tel. št.: 04/62-02-226, e-pošta: samra.secerovic@ra-sora.si.

Občinski nagrajenci 2010

Na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku je župan podelil tri občinska priznanja po izboru posebne komisije in na predlog posameznikov oziroma skupin iz naše občine, enega dobitnika pa lahko župan predlaga sam.

Drago Kisovec,
prejemnik plakete občine za dolgoletno uspešno delo in dosežke na področju ljubiteljskega športa v Poljanski dolini (posmrtno)

Plaketo je prevzela hčerka Maja Debeljak.

Drago Kisovec je bil športno aktiven vse življenje. V športu je deloval še pred ustanovitvijo ŠD Poljane, saj je bila športna dejavnost v Poljanah znana že veliko prej. Izkušnje z organizacijo smučarskih tekem je pridobil v smučarskem klubu Ločan. Pod njegovim vodstvom so v Poljanah pričeli organizirati prva sindikalna smučarska tekmovanja.

Leta 1970 so domači športni zanesenjaki ustanovili ŠD Poljane. Drago je postal prvi predsednik društva in ga je vodil 11 let. Ena glavnih nalog je bila ureditev smučišča na bližnjem hribu Golava. Z ljubeznijo do športa, predvsem alpskega smučanja, je veliko ljudi navdušil za ta šport.

Najbolj odmevna in najpomembnejša prireditev za ŠD Poljane pod njegovim vodstvom je bilo pionirsko prvenstvo takratne Jugoslavije v smučarskih skokih. Bil je tudi glavni pobudnik in organizator nočnih slalomov na Golavi. Pričel je s smučarskimi tekmami na Blegošu. Kot predsednik društva je velik poudarek namenjal vzgoji mladih, predvsem v obliki smučarskih tečajev na Golavi, ki so bili vsako zimo množično obiskani. S predanostjo športu je bil poznan in priljubljen tako med mladimi kot tudi med svojimi vrstniki.

Ko je vodenje ŠD Poljane prevzela mlada generacija poljanskih športnikov, je Drago prevzel vlogo mentorja, učitelja, organizatorja. Izkušnje in znanje je prenašal na mladi rod. Leta 2009 se mu je uresničila velika želja, saj so ponovno obudili smučarsko tekmo na Blegošu. Skupaj s svojimi smučarskimi prijatelji je letos pozimi na domači Golavi organiziral tudi nočni slalom.

Drago je bil najaktivnejši član ŠD Poljane vseh 40 let obstoja. Bil je organizator, učitelj, diplomati, mentor mladim in predvsem velika osebnost, usmerjena v sedanjost in prihodnost.

Prihodnje leto bi Drago praznoval visok življenjski jubilej – 70 let.

PGD Gorenja vas,
prejemnik plakete občine za 110 let uspešnega delovanja na humanitarnem področju

Minilo je že 110 let od ustanovitve gasilskega društva Gorenja vas. Ves ta čas so se v društvu trudili, da so imeli sodobno in uporabno opremo, ki so jo nujno potrebovali za uspešno delovanje in pomoč krajanom. Prirejali so tombole, plese in veselice, s katerimi so zbirali nujno potrebna sredstva za nakup opreme. Avgusta 2000, ob praznovanju 100-letnice delovanja društva, so prevzeli generalno obnovljeno gasilsko avtocisterno z novo visokotlačno črpalko. V okviru tega praznovanja pa so razvili tudi nov društveni prapor – simbol zbiranja članov društva. Zadnja velika pridobitev je bila v letu 2008, in sicer nakup novega, sodobnega gasilskega vozila z vso potrebno opremo.

Plaketo je prevzel predsednik Boštjan Reberšek.

PGD Gorenja vas danes šteje približno 200 članov, od tega je 40 operativnih članov s pozivniki, ki so dan in noč pripravljeni pomagati ob požarih in drugih nezgodah vsem, ki to potrebujejo. Sodelovali so tudi pri vseh večjih nesrečah, ki so prizadele območje Slovenije, kot so katastrofalen požar na Krasu, poplave v Železnikih, ujme s točo na Štajerskem, jesenske poplave.

Od ustanovitve občine Gorenja vas - Poljane so posredovali v več kot 180 primerih, v akcijah je sodelovalo 1560 gasilcev, ki so opravili 5782 ur dela.

Sonja Polenšek,
prejemnica priznanja občine za zasluge in socialni vzor na področju dolgoletnega rejništva

Sonja je postala rejnica pred 30 leti, zdaj je leto dni upokojena. Družina Polenšek je ena izmed trenutno približno petstotih rejniških družin v Sloveniji. Z možem Bojanom skrbita za rejence kot za svoje otroke. V kuhinji nad mizo visijo fotografije 21 otrok, od katerih so skupaj z Martinom štirje njuni, in 17 ostalih rejencev, ki so v njunem prijaznem domu našli ljubezen in toplino, nekateri vse od časov pleničk do zaključka šolanja, nekateri so tu ostali le kratek čas. Prišli so iz vseh koncev Slovenije. Martina iz Nove Gorice sta posvojila, saj nista mogla drugače, prišel jima je k srcu in za vedno postal del družine. Pri Polenškovich je vedno dovolj prostora za vse v srcih in v hiši. Med njunimi otroki in rejenci so se vedno spletale prijateljske vezi in vsako leto se srečajo

doma na pikniku. Kako naporno je včasih vzgajati svoje otroke in kako to zmorejo rejnice? Otroke, majhne, trmaste, večje v puberteti, ko imajo vsi vse prav? A zmorejo, z veliko ljubezni in potrpljenja, kar čudežno zmoreta tudi rejnica Sonja in njen mož Bojan. Tako kot Martin so otroci pri njiju, ki sta človeka z velikim srcem, srečni vrabčki v varnem gnezdu.

Lojze Oblak,
prejemnik priznanja župana občine za izjemno pripadnost športu in jekleno voljo

Lojze Oblak je športnik od nog do glave. Malo je športnih zvrsti, v katerih se ni preizkusil. Veselja do športa tudi sam ne skriva, saj mu športno udejstvovanje daje življenjsko energijo.

Najprej je bil orodni telovadec in atlet, rad je igral tudi košarko, namizni tenis, še posebej pa so ga navduševali beli športi, najprej alpsko smučanje, potem še smučarski teki. Za kolesarjenje pa ima prav posebno žilico.

Triatlon Jeklenih v Bohinju, ki je za mnoge tekma vseh tekem, ni olimpijska disciplina, toda po vseh drugih kriterijih ima večji ugled kot marsikatero državno prvenstvo. »Triatlon jeklenih moraš imeti v glavi,« je dejal prvi in potem petkratni zmagovalac Lojze Oblak. Legenda, ne samo zaradi jeklenih. Je mož z

izjemno energijo in predvsem voljo. Je izjemen motivator, ki svoje znanje in izkušnje rad deli z drugimi. Vedno je pripravljen z najrazličnejšimi informacijami pomagati vsem, ki želijo prek športnih aktivnosti nekaj narediti zase, za svoje zdravje in dobro počutje.

Kljub zrelem letom še vedno dosega zavirljive rezultate. Letos je tako osvojil 3. mesto v teku na smučeh na 20 km v prosti tehniki na svetovnih zimskih masters igrah na Bledu, 2. mesto na Maratonu Franja (v letu 2008 in 2009 je celo zmagal) ter 1. mesto na državnem prvenstvu v gorski vožnji na Stari vrh.

Lidija Razložnik

Zgodovina se ponavlja, odnosi pa spreminjajo

Občinska proslava je bila letos v znamenju Tavčarjeve povesti Cvetje v jeseni s pridihom sedanjosti. Oziroma Cvetje v jeseni nekoč in danes, kakor so jo poimenovali ustvarjalci na čelu z režiserko Petro Slabe in Jano Rihtaršič, ki se je podpisala pod scenarij.

Igra je med prepletanjem preteklosti in sedanjosti na preprost način prikazala, kako so se odnosi med zaljubljenici spremenili, kako malo je včasih bilo potrebno za srečo, katere vrednote so bile pomembne in nenazadnje, tudi zapeljevanje nasprotnega spola je bilo drugačno. Danes pa je za ljubezen med dvema pomembno še kaj več kot zgolj beseda rad/a te imam. Pomembna je »drugačna« veličina srca v obliki materialnih dobrin.

V sklopu igre je zaplesala folklorna skupina TD Sovodenj, zapeli so Štedientje ter Barbara Dolenec, ki je na citre zaigrala vsem znano melodijo iz filma Cvetje v jeseni.

Preden je župan Milan Čadež razglasil letošnje občinske nagrajence, se je v govoru spomnil resolucije iz leta 1911, s katero so škofovski občinski odborniki sprejeli sklep o železniški povezavi Polzela–Kamnik–Kranj–Škofja Loka–Žiri. Leto pozneje, po sprejemu

načrta o gradnji, je bil projekt v nevarnosti, traso naj bi speljali skozi Domžale v Ljubljano. Po mnenju takratnih odbornikov bi bil to velik udarec tudi za obljudeno in rodovitno Poljansko dolino. Zgodovina se ponavlja, je dejal Čadež, lahko pa se pohvalimo, da imamo najvišjo rodnost, najnižjo povprečno starost in eno najnižjih brezposelnosti med občinami. Še vedno pa se moramo boriti za razvoj državne infrastrukture. Zahvalo pa župan namenil tudi vsem, ki delajo v javno dobro. Po govoru je sledila slavnostna podelitev priznanj, nato pa so se prisotni družili ob dobro obloženih mizah.

Lidija Razložnik

Ljubezen včeraj ...

... in danes

Krožišče v Gorenji vasi

Odprto in blagoslovljeno, skrb za varnost pa je v rokah uporabnikov

Na občinski praznik, 23. novembra, so tudi uradno predali namenu krožno križišče v Gorenji vasi. Po njem se je bilo sicer možno voziti že od avgusta.

Otvoritve sta se poleg precejšnjega števila občanov udeležila tudi minister za promet Patrick Vlačič in predstavnik Direkcije RS za ceste (DRSC). Župan Milan Čadež je imel neodoljive obveznosti v Državnem zboru, zato je namesto njega nekaj besed o pomenu dobrih cestnih povezav za občino Gorenja vas - Poljane povedal predsednik KS Gorenja vas Roman Demšar. Po njegovih besedah je to krožišče, ki ga v sredini krasi hotaveljski kamen, posebno tako, kot so posebni ljudje, ki tu živijo – močni, ustvarjalni in kleni, kar vedno znova dokazujejo s svojim delom. Minister Vlačič pa je dejal, da se rad udeležuje otvoritev, kjer nove pridobitve tamkajšnjim prebivalcem veliko pomenijo. Vendar pa samo postavitev krožišča, ki sodi med bolj varne oblike prometnih rešitev in po katerih se promet odvija bolj tekoče, ni dovolj. Za varnost bodo morali poskrbeti uporabniki sami s strpno in previdno vožnjo. Za vse, za katere tovrstno krožišče predstavlja nekaj novega in niso vajeni vožnje po njem (o tem smo se lahko prepričali tudi med slovesnostjo, saj je promet medtem potekal neovirano), pa je DRSC pripravila informativne zgibanke, ki jih je možno dobiti na občini. Svoj

delež je k varni uporabi krožišča z blagoslovom dodal tudi poljanski župnik Jože Stržaj.

Celotna investicija je bila vredna 434.614 evrov, od katerih je 351.353 evrov krila DRSC, 83.261 evrov pa občina Gorenja vas - Poljane.

Petrol dobil gradbeno dovoljenje

Dva kraka krožišča sta trenutno še zaprta. Eden bo vodil na gorenjevaško obvoznico, ki je v fazi projektiranja, drugi pa bo uvoz na bencinski servis. Tega bodo predvidoma odprli že prihodnje poletje, saj je Petrol nedavno pridobil gradbeno dovoljenje. Kljub zapletom pri pridobivanju potrebnih soglasij – predvsem se je zapletalo na ministrstvu za okolje in prostor zaradi bližine Poljanske Sore –, so očitno zadostili njihovim pogojem. Tako nameravajo še ta mesec urediti nasip, ki bo nato do spomladi miroval, da se utrdi. V Petrolu ocen-

jujejo, da bi z gradnjo, ki bo trajala tri do štiri mesece, nadaljevali spomladi. Zaključek del tako pričakujejo v začetku poletja.

Bencinski servis bo imel dva točilna otoka z več točilnimi mesti, ki bodo po besedah predstavnikov Petrola opremljeni z najsodobnejšo ekološko in varnostno zaščito z zaprtim sistemom točenja goriva, ki vključuje vso merilno in identifikacijsko opremo. V 30 kvadratnih metrov veliki prodajalni bo mogoče kupiti tudi plinske jeklenke.

Tina Dolenc

Otvoritve krožišča se je udeležil tudi minister za promet Patrick Vlačič.

Kakšno je poslanstvo ravnatelja

Nekaj mesecev je minilo od takrat, ko sem spremenila delovno mesto. Danes lahko iz drugega zornega kota pogledam na tridesetletno delo v šolah v našem okolju, v tej občini. Nedvomno sem ponosna na svoje pedagoško poslanstvo in nikoli mi ni bilo žal, da sem se odločila za ta poklic. Imela sem kar nekaj sreče, da težav z zaposlitvijo nisem poznala in tudi vsak dan sem šla rada v šolo, ker me je osnovna dejavnost dela z učenci vedno dopolnjevala in krepila. Ob vseh prijetnih občutkih je bilo tudi nekaj manj prijetnih zaradi nekaterih posameznikov, ki so imeli močan vpliv na imenovanje ravnatelja. Ta dejanja niso zameglila moje osnovne pripadnosti šoli oziroma zaposlenim in učencem.

V drugi polovici mojega delovanja v šolah sem posredno vplivala na neposredno delo z učenci, ampak ves čas živela za učence in med učenci. V času poučevanja sem imela posebej izostren posluš za učence, ki so prihajali iz manj urejenega okolja. Vedno so bili moje posebne pozornosti deležni šibki učenci, ki so doživljali težke situacije doma. Ne spominjam se, da bi imela večje težave z delom v razredu, ker sem v poučevanju in ocenjevanju učencem pojasnjevala, zakaj tako ocenjujem, zakaj komu kaj spregledam, zakaj imam koga »na piki« ... Te trditve mi bivši učenci sporočajo na obletnicah valet, ki sem se jih udeležila že kar nekaj. Ponosna sem, da kljub temu, da se opisujem kot zahtevna in stroga učiteljica, sedaj že odrasli ljudje želijo, da se jim pridružim, da mi lahko še kaj povedo. V vsem obdobju poučevanja sem bila tudi razredničarka, kar je omogočilo, da sem učence in družine, iz katerih prihajajo, spoznala še bolje. V spominu ostajajo najtežje družinske situacije in za učence iz teh družin, ki so dosegli uspehe, sem bila tudi sama zelo vesela. Prepričana sem, da sem v pouk umeščala kar nekaj učenca za življenje in včasih to postavila pred faktografsko znanje. Posebno pozornost sem namenila odnosom med njimi in pripadnosti oddelku. Menim, da mi je to dobro uspelo.

V drugem obdobju profesionalne poti sem lahko učence spremljala posredno kot pomočnica ravnatelja oziroma ravnateljica.

Vloga ravnatelja se v okolju ne prepozna v taki meri kot vloge direktorjev gospodarskih podjetij. Moje prepričanje pa je, da je ravnateljevo poslanstvo bistveno širše in obsežnejše. Zagotovo je težje merljivo, ker ne merimo rezultatov z evri, temveč z zadovoljstvom in dosežki učencev, kar je veliko težje merljivo. V začetku devetdesetih let sem poleg rednih nalog v organizaciji dela šol, podružničnih šol in vrtca ogromno časa in energije usmerila v pripravo prostorskih pogojev za sprejem vseh otrok v vrtec. Za okolje nujno in obvezno zahtevo po pridobitvi novih prostorov za dodatne skupine je bilo potrebne precej komunikacijske spretnosti, da se je uresničilo, kar se je dalo. Pogoji za delo vrtca res niso bili vedno najboljši, vendarle sprejemljivi za predšolsko dejavnost. Zadovoljstvo z vrtcem dosežejo zaposleni, ki delajo z otroki.

V fazi ustanavljanja Osnovne šole Poljane je prišlo sredi leta 1997 do prvih zanimivih znakov

demokratskega odločanja v občinskem svetu o tem, kako sem bila imenovana kot vršilka dolžnosti ravnatelja z nalogo priprave na ustanovitve osnovne šole. Razdružitev in ustanovitev nove šole sta bili korektno in odgovorno izvedeni. Vse naloge, ki so bile v moji pristojnosti, so bile opravljene, da se je pouk nemoteno začel septembra 1997. Kasneje sem te izkušnje predstavila v diplomski nalogi. Šolska zakonodaja je zahtevala za opravljanje ravnateljskega dela univerzitetno izobrazbo in odločila sem se, da se vključim v študij ob delu. Diplomirala sem na Visoki upravni šoli v Ljubljani, naslednjo diplomu sem prejela na Fakulteti za organizacijske vede Kranj in takoj nadaljevala magistrski študij, ki sem ga zaključila leta 2008.

Tudi izobraževanje in neprestano izpopolnjevanje je obvezna naloga ravnatelja; in kako lahko bolje spodbujaš zaposlene k temu, kot s svojim zgledom.

Področja vodenja so zelo obsežna in okolju manj poznana. Naštela bom nekaj pomembnejših, ki so narekovala vsakodnevne naloge: usmerjenost v cilje, vodenje procesa poučevanja, postavljanje pričakovanj, odgovornost za kakovost poučevanja in učenja, upravljanje in razvoj šole in vrtca kot organizacije, usmerjanje sodelavcev, spodbujanje transparentnosti, etično ravnanje, odgovornost za spremembe in odgovornost za kadrovske zadeve ter skrb za sredstva in upravljanju.

Najlepši trenutki na delovnem mestu so se zgodili ob uspehih posameznikov, zagotovo učnih in športnih dosežkih učencev, ne le prvovrstnih temveč tudi osebnih uspehih, ki jih ne dopolni kolajna. Vesela sem, da sem lahko spodbudila nekatere zaposlene, ki niso imeli dovolj poguma, da so svoje prednosti in dosežke predstavili drugim in ob tem doživeli osebni napredek in zadovoljstvo. Prisotna sem bila tudi na predstavitev in dosežkih kolektivno izvajanih projektov, ki so dobili priznanja v slovenskem merilu. Druge vrste zadovoljstva sem doživela ob otvoritvah novih prostorskih pridobitev: najprej samostojne osemletke, treh igralnic vrtca, telovadnice in igrišč in – sicer brez rezanja traku – novih igralnic vrtca v Poljanah 59 in v podružnični šoli v Javorjah. V osvetlitev bi predstavila dnevnik mojega dela za en dan v preteklosti: Priprava na sestanek z vzgojiteljicami; pregled klasične pošte in e-pošte; razgovor z učiteljico o sodelovanju z OO RK Škofja Loka; razgovor z ravnateljem sosednje šole o izredni situaciji v zvezi s kršitvijo hišnega reda; seznanjanje in ukrepanje v zvezi z pravilnikom o organizaciji in materialu in opremi za prvo pomoč; izpolniti pogoje o izobraževanju članov ekipe za PP; sestanek s tremi učitelji o rezultatih ankete, ki so jo izvedli med učenci o izvajanju pouka in evalvacija; razgovor z zaposlenim o izvajanju naloge; razgovor z vodjo vrtca o tem, kako bo vrtec deloval v med prazničnih dneh; seznanjanje tudi sosednjega vrtca in občine; sodelovanje pri dopisu staršu v zvezi z ocenjevanjem učenja; razgovor z učiteljem, ki bo učence peljal na izmenjavo v drugo šolo; ob 15. uri sestanek z vzgojiteljicami o delovni zakonodaji – ocenjevanje

delovne uspešnosti; ob 17. uri sem se udeležila pomembne prireditve v sosednji šoli.

K sreči ni bil vsak dan tako intenziven. Velikokrat je čas prehitro minil, da bi lahko uresničila vse naloge, ki so bile pripravljene za en dan.

V spominu bodo ostale uspešno rešene situacije z zaposlenimi ali učenci in starši, ki so zahtevale veliko napora in strokovnega pristopa, da so bili rezultati reševanja učinkoviti in rešeni. Ne predstavljam si, da ne bi bilo problemov in izzivov, vendar zahtevajo v procesu reševanja veliko znanja, včasih že modrosti, izkušenj in nekaj več časa, kot si želimo. Če želimo izboljševati učenje in poučevanje, je nujno čim boljše sodelovanje s starši. Vesela sem bila iskrenih in korektnih sporočil staršev, ki so v kateri koli obliki sporočili, kako doživljajo šolsko delo z učenci. Želela sem, da bi tudi oni slišali, kako se s strani učiteljev in dela v razredu opredeli konkretna situacija.

Moje vodilo ravnateljevega dela je bilo, da moram omogočiti take pogoje zaposlenim, da se lahko razvijajo in uresničijo svoje znanje, zmožnosti in sposobnosti, da bodo sami zadovoljni. To je neposredno povezano z dobrim in kakovostnim učenjem in poučevanjem v razredu ali na drugih delovnih mestih.

Zahvala za delo z učenci se prejme čez nekaj let od posameznikov, ki v odrasli dobi drugače gledajo na osnovnošolsko obdobje. Prav letos mi je bivši učenec napisal:

Prav gotovo pa ste tudi učitelji tisti, ki ste pustili svoj pečat na nas. Dober učitelj lahko stori veliko za razvoj mladih ljudi, ne samo z dobrim podajanjem snovi in spodbujanjem ljubezni do učenja in spoznavanja novega. Veliko lahko stori tudi s tem, da je preprosto – dober Človek. Da ima svoje učence in svoje delo rad. Da jim razširi obzorja tudi preko platnic učbenikov in jim pomaga pri spoznavanju resničnih vrednot v življenju. Takih učiteljev pač ne pozabimo in Ti, Ivica, si ena od njih.

Ena od učiteljic me je videla takole:

Ravnateljica je v šoli uspešna zaradi svoje karizme – sicer stroga, striktna, a »človeška«. Uporabljena beseda je morda pregroba, a opisuje vse to, kar naša ravnateljica je – polna izkušenj, ki jih rada deli naprej; občutek imam, da me posluša in me razume, čeprav se mi zdijo na čase problemi, ki jih izpostavljam, manj tragični, kot so bili na začetku; zna potolažiti z nasmehom na obrazu; zna srčno stisniti dlan, ko ji povem, da pričakujem novo bitye, in imam občutek, da je vesela zame, čeprav organizacijsko znanje to pomeni obilo novih sprememb; zanesem se nanjo, kadar jo sprašujem v zvezi z zakonodajo, s težavami, ki mi prečkajo pot, in dober občutek imam, da mi zaupa – da mi pusti prosto pot, a me usmeri, kadar to potrebujem.

Če danes ovrednotim svoje delo, bi raje ostala med učenci in poučevala. Tudi ravnateljevanje je izziv, vendar ga tako intenzivno in odgovorno ne moreš opravljati daljše obdobje, ker je zahtevnost prevelika. Učenci odkritosrčno pošteno vračajo to, kar so prejeli. Pri odraslih ni vedno tako.

Ivanka Oblak

Na začetku ne moreš gledati le na to, koliko si tisti dan zaslužil

Sirarstvo ima v Gorenji vasi že dolgo zgodovino. Na kmetiji pri Pustotniku so se z dejavnostjo zelo verjetno ukvarjali že v srednjem veku, zdaj pa sta jo oživila in jo zadnjih dvajset let uspešno vodita Žuža in Milan Brence.

Foto iz arhiva Pustotnikovih

Žuža in Milan Brence

Pot od začetne do zdajšnje proizvodnje, ko v sir in druge mlečne izdelke predelajo povprečno 1000 litrov mleka na dan, imajo osem zaposlenih in štiri trgovine (tri v Ljubljani in eno doma), ni bila lahka. Sogovornika pa pogršata predvsem povezovanje sirarjev med seboj, saj sta prepričana, da bi bili združeni na trgu močnejši in bolj prodorni. Tako na pol v šali na pol za res pravita, da bi lahko čez 20 let Poljanska dolina postala znana po sirarstvu, saj je v krogu 15 kilometrov kar šest ali sedem sirarjev.

Zakaj sta se odločila prav za sirarstvo?

Dohodki od take kmetije, kot je bila naša, so bili komaj za preživetje. Z ženo pa sva vedno verjela, da sva sposobna ustvariti še nekaj več. Imela sva surovino – mleko. Nesmiselno se nama je zdelo iskati posel v kateri izmed drugih dejavnosti, saj je v mleko že vložena veliko truda. Pokazala se je tudi priložnost, da sva lahko nabirala znanje v tujini, saj je bilo sirarstvo v Sloveniji okrog leta 1980 v zatonu. Tako sva pred 20 leti začela novo obdobje slovenskega sirarstva.

Kako to mislite?

V naši hiši se je sirarstvo končalo leta 1200, mlekarstvo na tem področju pa ima prav tako zelo dolgo zgodovino. Od poselitve Poljanske doline, to je okoli leta 1000, so se pojavljale vaše simice in sir je tudi ena izmed oblik dajatev freisinškim veljakom. Prišli smo celo do zapisov, da so freisinški škofje trgovali z Dolenjci s siri iz Poljanske doline. Zelo uveljavljeno je bilo tudi pu-trarstvo, ki se je začelo okrog leta 1920 in končalo 1943 na Hotavljah. V putrarsko zadrugo so mleko vozili od Sovodnja do Loga in letno tako predelali 400.000 litrov mleka, torej več kot 1000 litrov na

dan. Poleg tega je bila okrog leta 1900 v Škofji Loki najbolj priznana mlekarška šola s stoletno tradicijo. Ko sem začel prodajati naše izdelke v Ljubljani na tržnici, sem v letu dni spoznal deset, petnajst mestnih gospa, ki so se spomnile, da so njihovi starši kupovali poljansko maslo kot tisto najvišje kakovosti. Vsi ljubljanski hoteli so imeli maslo iz Poljanske doline. Te gospe so točno vedele, od kod sem in čigav sem.

Kaj se vam zdi najpomembnejše na začetku samostojne poti, na kaj je dobro biti pozoren?

Ljudje, ki se danes lotevajo posla, povsod vidijo samo plus in minus, ali se nekaj splača ali ne. Največji problem pri mlajši generaciji, ki se odloča za samostojno pot, je neučakanost. Vsak si mora zastaviti cilj in določiti pot, kako do tega priti. Ne pomaga jokati, da so razmere neugodne, da je država v krizi, da okolje in čas nista prava. So bili boljši in slabši časi, pa so se ljudje vedno znašli, če so imeli dobre ideje in so jih izkoristili. Če je želja dovolj velika, bo posameznik na tak ali drugačen način prišel do cilja. Mislim, da v naši dolini in občini obstaja volja do življenja, kar dokazuje tudi visoka rodnost. Ljudje so optimisti, so sposobni, zato je napačno mišljenje, da so bel kruh in rešitve za vse probleme v širnem svetu, da je mesto tisto, ki bo dalo blagostanje. Ko sva z ženo začenjala, je v mlekarstvu vladal državni monopol, a sva vseeno uspela. Če si samozavesten, z leti pridobivaš izkušnje, znanje in iz tega nekaj nastane.

Bi naredili kaj drugače, če bi imeli priložnost začeti znova?

Seveda bi bilo kaj drugače. Vsak problem, ki smo se ga lotili in rešili, je odprl tisoč novih znanj in spoznanj, kako bi se dalo kaj narediti drugače. Najpomembnejše je, da svoj posel opravljáš z veseljem, kot hobi. Posel namreč zahteva določena odrekanja in v nekem obdobju moraš temu poslu nameniti ves svoj prosti čas. Nekdo, ki je izgubil službo ali bi si rad izboljšal prihodke, naj se loti tistega, kar rad počne, v kar verjame, kar mu je blizu. Če dela s srcem, s predanostjo, je dosleden, natančen, išče znanje, stike, potem bo gotovo uspel. Vsaj na začetku pa ne moreš gledati zgolj na to, koliko si tisti dan ali teden zaslužil.

Kako ste vi dosegli prepoznavnost?

Pomembne so tri stvari. Najprej moraš biti vztrajen. Pride obdobje, ko ni lahko in je treba delati cele dneve, da izpolniš pričakovanja svojih strank. Mi imamo krizo predvsem poleti, ko je na kmetiji največ dela, zaposleni pa bi radi šli na dopust. Bistveno je, da si ne glede na vse vedno zanesljiv. Kot drugo je pomembno, če gre za družinski posel, da vsak družinski član po svojih močeh nekaj prispeva. Stranke hitro opazijo, da je ta posel nekaj skupnega, za kar se trudi vsa družina. Kot tretje pa je ključno, da stranke začnejo razmišljati o

stvarih ali storitvah, ki jih pri tebi kupijo, da iščejo informacije in se nate obračajo z vprašanji. Ko te imajo za verodostojnega tolmača svojih vprašanj ali dvomov o nečem, kar so prebrali, si v poslu uspel, si vreden njihovega zaupanja. Zato se je treba ves čas dodatno izobraževati, iskati znanje iz svoje stroke in širše, da lahko odgovoriš poglobljeno, ne le površno.

Kako je treba spromovirati dobro idejo, izdelek, storitev?

Če se posameznik loti svoje dejavnosti pošteno, odgovorno, dosledno in o tem veliko ve, ljudje ne bodo samo hodili mimo. Pa ni važno, v kateri branži deluje. Svoj izdelek mora znati zagovarjati, dobro predstaviti, dati stranki občutek, da se je z nakupom prav odločila. Ni prav, da podjetniki ponujajo svoje izdelke pod ceno samo zato, da bi jih prodali. Prepričljivo naj stojijo za tem, da je stranka z nakupom res dobila največ za svoj denar. Tudi če kdaj ne gre, se ne sme podceniti. Lahko je slaba prodaja le splet okoliščin. Podjetnik mora verjeti, da je vse naredil po svojih najboljših močeh, da prodaja kakovostne izdelke, ki so izdelani iz kakovostnih surovin. Pomaga tudi sodelovanje na sejmih in tržnicah, saj tudi z osebnim stikom promovira svoje izdelke.

Ali veliko vlagate v razvoj?

Sprva sva precej vlagala v razvoj, zadnja leta malo manj. Smo pa maja postavili prodajalno pod kozolcem (avtomat z našimi izdelki) in začeli z izgradnjo sirnice – hiše, v kateri si bodo lahko obiskovalci izza stekel ogledali celotno proizvodnjo mlečnih izdelkov.

Kaj želite doseči s sirnico?

Tako kot imajo na primer vinarji svoje kleti, prostore za degustacijo, si tudi siri zaslužijo podobno. V tujini je to že ustaljena praksa, pri nas pa sir še vedno sodi le v narezke in sendviče. Vedno sva si želela, da bi jih predstavili drugače. Ker pa poteka proizvodnja sira vse dni v letu, mora biti že stavba zasnovana tako, da si bodo lahko obiskovalci proizvodnjo ogledali, ta pa bo medtem nemoteno tekla naprej. Nadstropje više bodo prostori, namenjeni za naravoslovne dneve otrok, degustacije, delavnice, predavanja in druge dogodke. Radi bi organizirali dejavnosti, ki bodo ljudem približale uživanje sirov in mlečnih izdelkov. Želimo si, da bi sirnico lahko odprli že oktobra prihodnje leto. Za ta projekt smo tudi pridobili evropska sredstva, kar pomeni, da moramo zadostiti vsem predpisom in opraviti z goro birokracije.

Misel za zaključek?

V podjetništvu je zelo pomembno tudi dosledno plačevanje računov, kar je velikokrat le stvar discipline. Če si dober plačnik, te imajo tudi tvoji poslovni partnerji radi, imaš z njimi dober odnos. Veliko podjetnikov je potonilo zaradi plačilne nediscipline. Poleg tega naj bo podjetnik prijazen ne le do strank, ki jim bo nekaj prodal, ampak tudi do dobaviteljev. Tu ni podrejenih odnosov, odvisna sta eden od drugega.

Tina Dolenc

Spust po strminah Starega vrha že mogoč

Smučarska sezona se je na Starem vrhu že pričela, k čemer so pripomogle tudi več kot dobrodošle vremenske razmere, saj je strmine Starega vrha že konec novembra pokril sneg. Tako so 3. decembra, na dan otvoritve, delovale že vse registrirane proge, po katerih se je spustilo približno 400 smučarjev.

Foto: Miha Lavtar

Z ugodnimi vremenskimi razmerami je zadovoljen tudi novi direktor smučišča Pavle Logar, ki je povedal, da je Stari vrh edino smučišče v Sloveniji, ki je že na začetku sezone odprlo vse proge, s katerimi razpolagajo. »Nekaj prog je bilo naravno zasneženih, nekaj pa smo jih tudi umetno zasnežili,« je še povedal.

Kot so zapisali v pred kratkim izdani zloženki, so srce smučišča ogrevana šestsežnica, štiri vlečnice, ki so primerne za začetnike in zahtevne smučarje, ter tekoči trak – med največjimi v Sloveniji – za varen in brezskrben prevoz najmlajših smučarjev. Na Starem vrhu se zavedajo, da je varnost tako smučarjev in vseh

na smučišču na prvem mestu. Tako so novembra organizirali reševalno vajo, kjer so sodelovali jamarji, gasilci in gorska reševalna služba. Vaja mora biti opravljena vsako leto pred začetkom smučarske sezone in je obvezna za usposabljanje vseh, ki v primeru nesreče priskočijo na pomoč. Priporočljiva pa je tudi za smučarje in druge, ki se zadržujejo v bližini smučišča, da v primeru nesreče vedo, kako odreagirati.

Stari vrh ponuja številne ugodnosti, o katerih si več lahko preberete na spletu www.starivrh.si. Velika je izbira različnih smučarskih prog, primernih tudi za najmlajše, prav tako je možna nočna smuka. Med dodatno ponudbo naj omenimo sankaske spuste »Stari vrh«, nočne pohode z baklami, šolo smučanja za odrasle in otroke, drsališče in tekmovalni poligon.

Eno izmed napovedanih novosti, drsališče, so odprli 11. decembra. V smučarski sezoni je treba za drsanje odšteti 2,5 evra, tisti, ki si bodo drsalke izposodili, pa bodo primaknili še dva evra.

Sankališče se je odprlo v teh dneh. »Predvideva se uporaba sank, ki si jih bo mogoče izposoditi na smučišču. Cena sankanja se obračuna glede na uro in izposojnino sank. Ne bo pa za sankanje veljala ista karta kot za smučanje,« opozarja Logar. Vse vozovnice je moč kupiti na spodnji postaji šestsežnice in pri vlečnici Kopa.

Lidija Razložnik

Poslanski večer z Antonom Krkovičem

»Življenja ne moremo gledati parcialno, moramo ga gledati skozi kontinuiteto,« je ena od misli, ki jo je z zbranimi na poslanskem večeru, v organizaciji župana in poslanca DZ Milana Čadeža, delil Anton Krkovič.

23. decembra bo minilo 20 let od prelomne odločitve Slovencev za samostojno in neodvisno Slovenijo, ko je slovenski narod na plebiscitu odgovarjal na vprašanje, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država. Izmed 93,2 odstotka volivcev, ki so se udeležili referendumu, jih je 95 odstotkov oziroma 85,5 odstotka vseh volivcev odgovorilo pritrdilno. Osamosvojitve in obdobje pred in po njej je bila rdeča nit tokratnega poslanskega večera. Prireditve se je začela s slovensko himno v izvedbi Štedientov in se nadaljevala s kratkim dokumentarnim filmom, vezanim na dogajanje v letih 1990–1992. Nato pa je Krkovič zbranim osvetlil dogodke izpred 20 let.

Zaščitna enota, katere član je bil, je aktivno sodelovala v vojni za samostojno Slovenijo in pri umiku JLA. Leta 1992 se je ta enota preimenovala v prvo specialno enoto MORIS, ki ji je poveljeval prav Krkovič, ki je med drugim tudi raportiral tedanjemu predsedniku Milanu Kučanu ob razglasitvi neodvisnosti. S prisotnimi je delil zgodbo o aferi Depala vas, o tem, da je bil leta 1994 odgovoren za državni udar in tudi, da so ga želeli dvakrat likvidirati. Odgovarjal pa je tudi na vprašanja, ki se navezujejo na današnji čas in na obdobje pred in po osamosvojitvi Slovenije.

Brigadir in častnik, znan kot eden izmed glavnih akterjev slovenske osamosvojitve, je trenutno zaposlen v slovenski vojski. Poleg tega opravlja tudi vlogo predsednika manevrske strukture narodne zaščite (MSNZ) pri zvezi veteranov vojne za Slovenijo. Piše knjigo spominov iz obdobja osamosvojitve Slovenije in napoveduje podroben opis vseh dogodkov ter seveda zanimivo branje.

Lidija Razložnik

Radioamaterji in jamarji

Končno do lastnih prostorov

Radioklub Marmor Hotavlje in Jamarsko društvo Gorenja vas sta končno dobila svoje lastne prostore na Blatih, Sestranska vas 16, ki bodo vsem članom omogočali normalno delovanje.

Jamarsko društvo je sicer že prej imelo svoje prostore, ki pa so jih morali zapustiti. Po besedah predsednika Branka Mura so novi prostori več kot dobrodošli, saj bo vsa njihova oprema na suhem, hkrati pa upajo, da ne bodo imeli težav z nepridipravi. Predsednik radioamaterjev Dejan Novak pa je povedal, da manjkajo zgolj še malenkosti, prostori na tekmovalni lokaciji pa bodo na ureditev morali počakati do naslednjega leta.

Pridobljeni prostori so velikega pomena tako za radioamaterje kot tudi jamarje, saj jim omogočajo nadaljnji razvoj in predstavitve njihove dejavnosti. Radioamaterji se lahko pohvalijo s kar nekaj opravljenimi aktivnostmi v tem letu, kot so predstavitev radioamaterstva v OŠ, nakup bivalnega kontejnerja za tekmovalno lokacijo in še bolj dejavno sodelovanje s ŠDMH. Kot smo že zapisali, so uredili nove klubske prostore, za katere so si prizadevali dobro leto in pol in izdelali svojo spletno stran <http://www.s53dgm.si/>, ki jo bodo mesečno nadgrajevali. Vse te aktivnosti so nedvomno pripomogle k razpoznavnosti kluba in nenazadnje tudi k zavedanju širše okolice o pomembnosti radioamaterjev.

V bližnji prihodnosti si želijo pripraviti nekaj delavnic in tečajev, kjer bi za radioamaterstvo navdušili še koga. Želijo pa si tudi, da bi lahko svojo dejavnost predstavili prebivalcem naše občine. Vse, ki vas kar koli zanima o radioamaterstvu, se lahko oglasite v času uradnih ur, ob petkih med 19. in 21. uro. Dan prej, ob isti uri pa imajo uradne ure tudi jamarji.

Lidija Razložnik

Radioklub Marmor Hotavlje in Jamarsko društvo Gorenja vas se zahvaljujeta vsem, ki so jim kakor koli pomagali pri ureditvi njihovih prostorov. To so Marmor Hotavlje, Breza Commerce, Občina Gorenja vas - Poljane, Slikopleskarstvo Janez Špič, Taverna Petra, Les mar Marko Balantič, M les Miloš Krek, Fotoart, Opti Web Miha Lavtar, Wouxun Slovenija pc tandem Tolmin.

Ponosna je na svoja leta

Z ravnega Prekmurja je prišla v samotno, osojno, v gozd skrito moževo hišico, ki je zdaj stara že dvesto let. S seboj je v govoru prinesla in ohranila tudi prekmurski melos.

Foto: Milka Burnik

s tistim, kar so pridelali ali zredili doma: zajce, kozo, kure, krompir, celo pšenico.

Potem se je zaposlila, najprej v čevljarstvu obratu na Sovodnju, pa v proizvodnji in kasneje v kuhinji v Termopolu ter za dve leti še kot čistilka v šoli. Ko je bila še v službi, je večkrat šla na organizirane izlete, enkrat tudi z letalom. Včasih se je kam odpravila še v organizaciji zveze borcev. Rada je plesala, še pri osemdesetih letih se je zavrtela.

Kasneje si je v novozgrajeni sinovi hiši v strnjem naselju Sovodnja uredila svoje gospodinjstvo. Vdova je že petindvajset let. Včasih se za nekaj dni odpravi k hčerki v Škofjo Loko. Tudi na morje je šla kdaj z njimi, sicer pa se drži bolj doma. Do nedavnega si je celo stvari iz trgovine domov prinesla sama, pa čeprav peš po strmem klancu mimo šole, ki utruja tudi precej mlajše, kot je Micka.

Zdravje ji kar služi. Edino malo bolj počasi in previdno hodi, v zadnjem času tudi s pomočjo palice. Ugotovila je, da se ji prav nikamor ne mudi več. Veliko počiva, poskrbi za osebno higieno in si skuha. Rada gleda televizijo, tudi politike, pa le zato, ker jih opazuje, kako so oblečeni. Popoldneve si krajša s telenovelami, ker so ji včasih lepi igralci.

S svetom je povezana preko mobilnega telefona. Sicer pa rada obišče sosedo Ivanko, ki je zares prava, dobra sosedka, vedno pri roki za pomoč in pogovor, da dan in življenje lepše tečeta naprej. Včasih poklepata in si izmenjata novice tudi s sosedo Anko, s katero sta približno istih let. Na sprehode in na pogovore v Reber nad vasjo sta pogosto hodili z zdaj že pokojno Julko in si bili v veliko oporo. Dobro se razume in pogovarja z župnikom Jakobom.

Ponosna je na svoja leta, čeprav nikoli ni mislila, da bo dočakala tako starost. Očitno ima gene dolgega življenja po babici, ki se je precej približala stotim letom in tudi po postavi sta si bili podobni.

Micka ima zdaj osem vnukov in še deset pravnukov, med katerimi sta tudi dvojčka. Rada ima vse, a objem katerega izmed njih ji je še posebej ljub. Srečujejo se ob okroglih obletnicah, s tistimi, ki so doma bliže, pa tudi pogosteje.

Milka Burnik

Marija Guzelj ali Micka, kot jo kličemo Sovodenjčani, je otroška leta preživela v Renkovcih, kjer je tudi obiskovala šolo. Od šestih otrok pri hiši je bila najstarejša, a je vse preživela. Mama jim je mlada umrla. Kot mlado dekle je v Prekmurju pomagala v neki mesnici in se tam naučila tudi kuhati. Preselili so se na Štajersko. Med vojno so jo ločili od prvorojenca, za katerega je skrbela teta, a so se kasneje spet našli. V času okupirane Štajerske je Micka štiri leta preživela v izgnanstvu v Banatu in tudi v partizanih. Po vojni si je družina poiskala drugi dom, kajti v njihovem prejšnjem so bivali priseljenci. Med njimi je Micka spoznala bodočega moža Toneta. Poročila sta se leta 1947. Dva otroka je rodila na Štajerskem, po selitvi na Sovodnj leta 1952 sta na svet prirojala še dva. Micka je skrbela za otroke in dom, v katerem sprva ni bilo ne vode ne elektrike. Preživljali so se z moževo plačo in

Naslednja številka Podblegaških novic bo izšla sredi januarja. Vaše prispevke pričakujemo do 3. januarja po elektronski pošti: podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi sezname prireditev, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Objavljamo tudi predvidene datume izidov našega glasila v letu 2011 in skrajne roke za oddajo prispevkov.

Izidi Podblegaških novic v letu 2011

rok oddaje prispevkov	izid
3. januar	21. januar
4. februar	18. februar
4. marec	18. marec
1. april	15. april
29. april	13. maj
3. junij	17. junij
1. julij	15. september
2. september	16. september
30. september	14. oktober
4. november	18. november
5. december	23. december

✉ podblegaske.novice@gmail.com

PODBLEGAŠKE NOVICE

POLJANSKA CESTA 87, GORENJA VAS

Vabljeni na Informativo

Od 21. do 22. januarja 2011 bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani že tretjič potekal vseslovenski sejem izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja – Informativa '11. Na enem mestu bodo predstavljeni različni izobraževalni programi srednjega in visokega šolstva, zainteresirani bodo lahko dobili informacije o različnih poklicih, možnostih za pridobitev štipendije, možnostih bivanja med šolanjem, o mednarodni mobilnosti, prvih zaposlitvah ter o drugih, z izobraževanjem povezanih vprašanjih. Več o prireditvi in programu si lahko preberete na spletni strani www.informativa.si.

M. B.

*Vesele božične praznike,
čestitke ob dnevu
samostojnosti in enotnosti ter
srečno, zdravo in zadovoljno
novo leto 2011.*

župan z občinsko upravo

Mirno praznovanje božiča v krogu svojih najdražjih, iskrene čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter trdnega zdravja v letu 2011
Vam želi občinski odbor SDS
Gorenja vas - Poljane in Vaš poslanec
MILAN CADEŽ
Vse občane pa vabimo, da obiščejo naše stojnice na silvestrovo dopoldan.

Ognjič je tudi zaveznik zelenjavnega vrta

Do prejšnjega dne sem opazovala cvetoč grmiček ognjiča in se pripravljala na fotografiranje, a glej ga zlomka, danes mi ga je pokril sneg.

Cvetovi bi mi prišli prav za sušenje, pa tudi za pripravo kreme, venčne liste pa sem za okras in zdravje dodajala na solate, v rižote, v juhe, pa tudi na sladice. V šoli smo naredili ognjičevo kremo. Vzela jo je tudi ena izmed sodelavk in ugotovila, da neverjetno hitro pozdravi razpokano kožo. Zdravila jo je z različnimi zdravili, bila pri dermatologu, a boleče nadloge ni odpravila, dokler ni za hec preizkusila naše kreme. Recept bom napisala, a priporočam, da jo kupite v šoli ali pri izdelovalcih domačih krem, ker jo je potrebno narediti natančno po receptu, pa še se zgodi, da se pokvari, če je ne shranjujemo v hladilniku.

Sam svoj mojster

Potrebujemo: 120 ml olivnega olja ali kokosovega masla, 40 ml vode, v kateri smo pripravili gost čaj ognjiča, 15 g čebeljega deviškega voska, 5-6 kapljic eteričnega olja (najboljša sivka, mandelj). Nad paro ogrejemo olje in naribamo čebelji vosek ter ogrejemo na 55 stopinj. Ko je masa gladka, dodamo precejen čaj in neprestano mešamo, da ne nastanejo grudice. Ko je mešanica ohlajena pod 40 stopinj, dodamo kapljice eteričnega olja, sicer nam izhlapijo. Pri delu uporabljamo lekarniško tehtnico, termometer za merjenje temperature mleka in strgalo.

V posodice nalijemo toplo kremo, zapremo in napišemo datum izdelave in iz česa je sestavljena. Lahko naredimo mešanico kamilic, ognjiča in sivke, lahko pripravimo gabezovo, s to razliko, da gabezovo koreniko namočimo za mesec dni v oljčno olje.

Ognjičevo mazilo je nadvse uporabno za mazanje turon, mozoljev, pretegnjenih mišic, udarnin, razjed in ran, ki nastanejo zaradi sončnih in drugih opeklin. Tudi otekline, buške in preležanine bodo kmalu izginile, če jim bomo privoščili ognjičevo mazilo. Razna glivična obolenja, ki se rada naselijo med prste na nogi, še posebno pozimi, lahko hitro odpravimo z njo. Za mozolje in glivice je priporočljiva ognjičeva tinktura, ki jo pripravimo iz ognjiča, namočenega v žganje, prav tako je zelo uporabna namesto vodice po britju. Neprijeten vonj hitro izgine, koža po britju pa se hitro umiri in se ne gnoji.

Čisti kožo, kri in zapira

Krema je lahko čudovito darilo za rojstni dan prijateljem, prav tako tudi novoletno darilo. Ognjič lahko nabiramo celo poletje do pozne jeseni, v sončnem vremenu, ko imajo cvetovi največ zdravilnih moči. Nekaj cvetov pustimo, da naredijo semena, ki se sama zasejejo in cveti-

jo med zelenjavo ter jo ščitijo pred škodljivci in boleznimi.

Ljudski zdravilci uporabljajo ognjič tudi notranje v obliki poparka in tinkture. Pri vnetju želodčne sluznice, čiru na želodcu in črevesju, krčih in driskah. Redno pitje čaja pa čisti kri, blaži nečisto kožo in ureja neredne menstruacije. Ognjič je tudi zaveznik žensk v

meni, pomaga proti stresu in pomirja. Zdravilno učinkuje na jetra in pospešuje izločanje žolča. Ima blage diuretične in odvajalne lastnosti ter preprečuje infekcijske bolezni. Čaj pijemo večkrat na dan, ne smemo pa ga sladiti in tudi prevroč ne sme biti. Z njim lahko izpiramo ustno votlino ali ga uporabimo za obloge za rane. Zdravilci ga ne priporočajo nosečnicam.

Semena ognjiča naj pod snegom mirujejo in pomladi naj ga pridne roke gospodinje ne izrujejo – za mnoge nevedne vrtnarice je sadika ognjiča namreč plevel. No, ja, vsaj jaz sem ga vedno pridno oplela. Pravijo, da lahko po zdravilnosti nadomesti amiko ali je celo boljši od nje, zanjo pa vemo, da jo je čedalje težje najti.

Jana Rojc

Kolektiv podjetja

PRAKTIKUM D.O.O.

VODOVOD
OGREVANJE
BIOMASA
SOLARNI SISTEMI
TRGOVINA
AVTOŠOLA

Poljanska cesta 67, Gorenja vas
www.praktikum.si

in

PEČARSTVO ŽELEZNIK

POLAGANJE KERAMIKE
ADAPTACIJA KOPALNIC
MANJŠA ZIDARSKA DELA

Stane Železnik
Vinharije 14, Poljane
gsm: 031 505 468

Vam želi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 2011!

Hvala za zaupanje!

TAV ERNA
PETRA

Naj vam novo leto
prinese veliko sreče, zdravja
in ljubezni.

Klemenčič Petra, s. p.

Odpri:
ned.-čet.
od 9.00 do 1.00 ure
pet.-sob.
od 9.00 do 3.00 ure

Poljanska cesta 104
4224 gorenja vas
Tel: 04/518 13 68

Izšlo je

Življenje na Lučinskem skozi stoletja

Tone Košir je ob pomoči krajevne skupnosti Lučine in donatorjev izdal novo knjigo z naslovom Življenje na Lučinskem skozi stoletja. Po petih, ki so se tematsko nanašale na njegovo poklicno delo, je ta tretja, ki je zgodovinsko rodoslovno obarvana.

Na 435 straneh avtor predstavi zgodovino krajev na območju lučinske župnije, in to »od prvih meni znanih podatkov naprej, do začetka druge svetovne morije, tu in tam tudi malo čez, saj ne moreš odrezati pisanja sredi stavka.« pravi. Piše o prvih prebivalcih na tem območju, o bivališčih, oblačenju, razvoju obrtništva, o lučinskem sejmu in govorici, denarju in cenah, izseljevanju ljudi v Ameriko. Izvemo tudi teorijo o nastanku imena Lučine, ki nima povezave z lučjo, niti slovanskim imenom Ljubek, ampak z lužami, ki so ostale po dežju in v katerih so kmetje pojili živino. Posebna poglavja so namenjena cerkvi sv. Vida in njeni zgodovini ter duhovnikom, šoli ter znamenitim Lučinčanom, med drugimi sta to slikar Matija Bradeško in misijonar Jožef Buh. Pomemben vir informacij za raziskavo zgodovine Lučin z okolico je bila pred 95 leti napisana Kratka zgodovina župnije sv. Vida v Lučinah izpod peresa nekdanjega župnika in rojaka Antona Dolinarja. S Koširjevo knjigo so Lučine dobile še drugo temeljno delo zgodovine teh krajev, je v spremni besedi zapisal Peter Dolinar.

V drugem delu knjige (na 300 straneh) se avtor posveti posameznim domačijam in rodbinam na Lučinskem, njihovem nastanku, razvoju. Če jo boste odprli in v teh krajih poznate domačine,

jih boste prav gotovo spoznali na kateri izmed fotografij – vsaj za 50 let mlajše.

Tone Košir je delo predstavil na prireditvi, skozi pogovor, ki ga je vodil Peter Dolinar. Dotaknila sta se različnih vsebinskih tem, ki so poslušalce zagotovo spodbudile k razmišljanju o svojih koreninah, jih mogoče napeljele na to, da jih bodo poiskali tudi sami, in na drugi strani, da bodo z zanimanjem knjigo vzeli v roke. Med drugim sta povedala, da so prvi zapisi teh krajev v urbarjih že v letu 1291. Košir je med raziskovanjem ugotovil, da so bili ljudje tu kar premožni. Med obrtniki so se prvi pojavili mlinarji, nato žagarji, tesarji, kovači. Delali so ključavnice, mreže za okna, kavne mlinčke. Daleč okrog so bili znani po cerkvenih (turnskih) urah. Lučinčani sicer niso imeli veliko veselja za šole, je še ugotovil Košir, a ne glede na to, da se šola tu dolgo časa ni začela, je bilo veliko izobražencev. Beremo lahko, da je Amalija Oblak, hči spretnega in neoporečnega advokata Janeza oz. Johanna Oblaka, ki se je iz Lučin preselil v Ljubljano in je na domu sprejemal tudi Franceta Prešerna, ena prvih če ne sploh prva šolana slikarka na Slovenskem.

Še ena zanimivost, ki je na predstavitvi požela veliko zanimanja, je na zadnji strani knjige objavljena izklesana glava mladega moškega.

Foto: Izidor Jesenko

Glede na vire je verjetno, da gre za ohranjeni del kipa sv. Vida iz stare lučinske cerkve (prva polovica 16. stoletja), ki jo je uničil ljubljanski potres leta 1895.

Predstavitev knjige je popestril tudi kulturni program lučinskih osnovnošolskih otrok, cerkvenega pevskega zbora, interpretatork, ki so brale odlomke iz zapisov in pesmi domačih ustvarjalcev ter mladih glasbenikov na različnih inštrumentih.

M. B.

Knjigo je še možno kupiti v času uradnih na KS Lučine (vsak prvi in tretji ponedeljek od 19. do 20. ure), ali pa jo naročiti po telefonu na številko: 041/548-155.

Ko se prižgejo praznične luči,
prijateljstvo ogreje nam dlani
in želja vzpne se iz srca v višine.
Vse, kar je slabo, z novim letom naj zbledi!
Vse, kar je dobro, naj za vekomaj ostane!
Vse, kar je lepo, naj raste in cveti!
Naj v miru sreča nežno vas objame.

Suzuki SX4 4x4 avtomobil.

POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER VOZIL

SUZUKI

AVTOMOBILSKA LUŠINA Franc, s. p.
Gostite 8, 4220 Škofja Loka

www.avto-lusina.si
LUŠINA
www.avto-lusina.si

Prodaja vozil: 04/50 22 000
Servis vozil: 04/50 22 013
e-mail: prodaja.lusina@siol.net

Izšlo je

Še več besed v poljanskem slovarju

Izšel je še obsežnejši in bolj izpopolnjen Slovar poljanskega narečja. Avtor Dušan Škrlep je v njem zbral 18.049 besed, kar je sedemkrat več, kot jih je bilo v prvem slovarju.

Prva izdaja leta 2000 je vsebovala 3000 besed. Profesor Janez Dolenc, ki je vsem prej navedenim besedam postavil naglase, je nato presodil, da besede, ki so v knjižnem slovarju, ne spadajo tudi v narečnega. Tako je izdani slovar obsegal 2500 pojmov. Dolenc je Škrlepu izročil tudi vire, ki kažejo, da se je naš rojak Luka Pintar v letih 1895 in 1898 trudil za sprejem starih narečnih besed v knjižno verzijo. Tedaj je že obstajala želja in prilika za izbor besedja, ki bi oplemenitil naš zborni jezik. Pintarjev izbor narečnih besed je tako v celoti objavljen v pred kratkim izdanem slovarju.

»Leta 1994 sem prvič prečrkoval tekst, ki je napisan s pisavo, imenovano salapis – teksti, ki jih stroka imenuje etruščanski napisi. Razumevanje teh tekstov sem želel potrjevati z besedami iz splošnega narečnega slovarja slovenskega jezika. Izkazalo se je, da Slovenci razen Beltinškega slovarja nimamo zbranih narečnih besed, ki bi bile uporabne za primerjanje z antičnim jezikom. Brez takšnega slovarja ni bilo mogoče dokazovati obstoja nekdanjega niti prisotnosti sedanjega jezika. Tako sem pričel načrtno zbirati in zapisovati besede, ki jih morajo poznati najmanj trije govorci. Po petih letih je nabrala zbirka, ki sem jo želel objaviti. Za postavitev poudarkov oziroma za naglaševanje sem se obmil na strokovnjake pri SAZU. Usmerili so me k profesorju Janezu Dolencu, ki živi v Tolminu, in on mi je pomagal ter v tednu dni označil in skorigiral prvi poljanski slovar,« je povedal Škrlep. Tako smo dobili knjižico.

Namen slovarskega zapisa je predvsem ohranjanje domačega besedja. »Vsaka sredina namreč uporabi poimenovanja predmetov, tako da je med delom čim manj nesporazumov. Na kmetiji je zelo jasna razlika med poberačka, škundra in košara, koškam in košam,« je razložil avtor slovarja. Vsi, ki bi želeli izvod poljanskega slovarja, ga lahko dobite v Gostilni Poni na Trati, v galeriji Krvina in v Turističnem društvu Škofja Loka, ki ima trgovino na Mestnem trgu. Lahko pa ga naročite tudi po elektronski pošti: gosti.dobar@siol.net ali po telefonu: 040/ 798-091, avtor vam ga bo poslal po povzetju.

Lidija Razložnik

Prva znanstvenica med portreti pomembnih Poljancev v OŠ Poljane

Na tretjem srečanju poljanskih zdravnikov so v OŠ Poljane svečano odkrili portret domačinke iz Dobja, dr. Valentine Kobe, rojene Grošelj. Uspešna znanstvenica, profesorica, žena in mati ter avtorica učbenika anatomije za medicinske sestre je bila uspešna ženska med pretežno moškimi kolegi že v času študija in kasneje v svojem poklicu.

V septembrskih Podblegaških novicah je bil objavljen članek dr. Štefke Križnar o učiteljici Valentini Kobe. Bila je prva slovenska anatomka, leta 1938 je postala prva docentka na ljubljanski medicinski fakulteti in je avtorica prvega učbenika za anatomijo in patologijo za medicinske sestre. O tej pomembni ženski osebnosti iz slovenske zgodovinske medicine je raziskovala in pisala prof. dr. med. Zvonka Zupanič Slavec, članki pa so bili spomladi letos objavljeni v javnih občilih in zdravniški strokovni reviji ISIS (glasilo Zdravniške Zbornice Slovenije, Strokovna revija ISIS, leto XIX., številka 2). Dr. Štefka Križnar je v prispevku povzela njen življenjepis in na koncu poudarila, da znanstvenice domačinke ne smemo pozabiti in smo ji dolžni dati mesto med zaslužnimi Poljanci v OŠ Poljane. Izrazila je upanje, da se bo ta pobuda udejanjila. Njena pobuda ni naletela na gluha ušesa in oktobra letos sta župan občine Gorenja vas - Poljane in Štefka Križnar, dr. medicine, pripravila tretje srečanje poljanskih zdravnikov, tudi z namenom obuditi

delo pomembne domačinke in odkritjem portretne fotografije dr. Valentine Kobe.

Srečanja se je udeležilo več kot 30 zdravnikov in stomatologov, ki bodisi delujejo na območju obeh dolin in Škofje Loke ali pa so tu rojeni in delujejo po Sloveniji. V nadaljevanju srečanja jim je Nada Jesenko predstavila zgodovinski in geografski oris Poljan z okolico. Številne fotografije iz preteklosti in sedanjosti so dopolnjevalne njeno zanimivo pripoved o Poljanah in skopo odmerjen čas je bil prekratek za vse zanimivosti. Nato je portret dr. Kobe z raziskovalnim žarom in navdušenjem nad njeno izjemno osebnostjo slikovito predstavila raziskovalka medicinske zgodovine dr. Zvonka Zupanič Slavec. Tako na koncu ni bilo o njej kaj dodati, kot se je izrazila njena hči, dr. Marjana Kobe, ki je prispevala nekaj fotografij iz družinskega arhiva in pomagala sestaviti življenjepis svoje matere. Na predstavitvi so bili tudi sorodniki vseh generacij te uspešne znanstvenice. Prireditev je povezovala dr. Štefka Križnar, Sely de Brea Šubic je predstavila fresko

Učenci OŠ Poljane se po novem lahko poučijo tudi o delu in vlogi Valentine Kobe.

Iveta Šubica, Denis Kokalj in Poljanski ogrličarji pa so prireditev popestrili z glasbo.

Ob zaključku predstavitve je dr. Zvonka Zupanič Slavec županu Milanu Čadežu predala pobudo domačih zdravnikov za postavitve spominskega obeležja tej pomembni znanstvenici.

Žal je svečano odkritje portreta tako pomembne domačinke znanstvenice izzvenelo le v zaključenem krogu. Postavitev portreta dr. Kobe v javni izobraževalni ustanovi, kot je OŠ Poljane, bi vsekakor zahtevalo večjo pozornost in boljšo javno seznanitev učencev OŠ Poljane in druge domače javnosti. Portret se je tako nekako prikradel na steno osnovne šole Poljane, šola pa je ob novem vodstvu izpustila eno prvih priložnosti za tesnejšo povezavo med šolo in krajani.

Tadeja Šubic

STC STARI VRH D.O.O.
ZAPREVAL
4223 POLJANE NAD ŠK. LOKO
t 04/51 88 136
04/51 89 007
e info@starivrh.si
www.starivrh.si

O novostih tudi na:
www.facebook.com/StariVrh
www.poljanska-dolina.si

Vabljeni tudi da postanete "prjatelj"
Starega vrha na www.facebook.com/StariVrh ter se udeležite izbora za
najboljšo fotografijo Starega vrha.

Zabava za vso družino.

Dnevno/nočna smuka za velike, snežni park za male smučarje!

V prazničnem decembru na Starem vrhu vas v **SOBOTO, 18. DECEMBRA**, vabimo na otvoritev **NAJDALJŠE SANKAŠKE PROGE** za nočno sankanje v Sloveniji, v dolžini 2,5 km, speljane ob celotnem smučišču do spodnje postaje sedežnice. Na dan otvoritve bo sankanje po polovični ceni. V drugi polovici decembra bomo za najbolj drzne ponovno oživel tudi **TEKMOVALNI POLIGON** v spodnjem delu proge »Raufnik«. Za vse željne zabave pa še novica - letošnje leto bo mogoče zaključiti tudi na našem smučišču saj bo **NOČNA SMUKA OD 19. DO 22. URE ODPRTA TUDI ZA SILVESTROVO**. Ostalo bogato ponudbo, popuste za družine, skupine, seniorje in mladino preverite tudi na naši spletni strani www.starivrh.si in www.facebook.com/StariVrh. **VABLJENI!**

POSEBNI POPUST V JANUARJU. — OD 3. JANUARJA DO 4. FEBRUARJA vas **MED TEDNOM OD PONEDELJKA DO PETKA**, vabimo, da v gostiščih in gostilnah, povezanih z smučiščem Stari vrh, ob predložitvi dopoldanske ali celodnevne smučarske vozovnice kupljene tega dne, izkoristite **4 EUR DODATNEGA POPUSTA PRI NAROČILU HRANE**. Več na www.starivrh.si.

Zamenjane bodo še zadnje azbestne cevi

Krajevna skupnost Gorenja vas je v letu 2010 na cestnem programu s pomočjo občine in krajanov izvedla obnovo javne poti v makadamu in asfaltiranju na Hotavljah, odcep Hotavljje–Slajka do Vrajnska v dolžini 1570 m, ter asfaltirala javno pot Volaka–Gradiše v dolžini 480 m. Na javni poti Volaka–Gradiše je bilo pred asfaltiranjem potrebno sanirati usad v dolžini cca 30 m.

Na občinski ravni so se v okviru panoramske ceste izvedla obnovo lokalne ceste v makadamu in asfaltiranju v Žirovskem Vrhu, odcep Javorč–Troha v dolžini 1640 m. Prav tako se je v okviru panoramske ceste izvedla rekonstrukcija – obnovo lokalne ceste v Gorenji vasi, odsek Avhež–Gidor v dolžini 160 m, z izgradnjo pločnikov, javne razsvetljave ter dveh hitrostnih ovir.

Na Hotavljah pred zadružnim domom se je s pomočjo projekta Leader uredilo otroško igrišče.

Na večer pred državnim praznikom, 24. junija 2010, smo slavnostno odprli novi vaški trg v Gorenji vasi.

Načrti za naslednja štiri leta

V naslednjem 4-letnem obdobju pričakujemo dobro sodelovanje z občino. Na občinski ravni bomo skupaj poskušali uresničiti naslednje projekte: adaptacija Neškove brvi čez reko Soro v Gorenji vasi, obvoznica Gorenja vas, ureditev komunalne infrastrukture (kanalizacije, vodovoda, javne razsvetljave) v ulicah Ob jezu in Tabru v Gorenji vasi, izgradnja fekalne kanalizacije na relaciji Gorenja vas–Hotavljje–Marmor, izgradnja pločnikov skozi naselje Hotavljje, pričetek izgradnje telovadnice Gorenja vas, ureditev športnega parka na Hotavljah, pri mostu za Gorenjo vas, rekonstrukcija RC Gorenja vas–Hotavljje in Gorenja vas–Todraž.

Na ravni krajevne skupnosti so sredstva precej bolj omejena. Krajevna skupnost je upravljavec lokalnih in javnih poti. Sredstva so namenjena za redno letno vzdrževanje ter obnove lokalnih in javnih poti.

Na področju investicijskega vzdrževanja in obnov so predvidene naslednje rekonstrukcije

Poročilo o delu v KS Lučine v letu 2010 in vizija razvoja v novem mandatnem obdobju

V pričakovanju novega vodnega vira

V Krajevni skupnosti Lučine smo v letu 2010 asfaltirali približno 850 m javnih poti, in sicer cesto proti Arharju v Lučinah, v Brebovnici pa odsek na cesti Košpir–Mavrški grič. Asfaltirano je bilo tudi parkirišče pri cerkvi.

Na vodovodu Lučine smo zamenjali dva hidranta v Prelesju in 150 m cevi.

Spomladi je bil v pritličju podružnične osnovne šole odprt vrtec za skupino otrok, izgradnjo pa je financirala občina.

V novembru 2010 smo sodelovali pri izdaji knjige Življenje na Lučinskem skozi stoletja avtorja dr. Toneta Koširja.

Načrti za naslednja štiri leta

V tem štiriletnem obdobju pričakujemo obnovo ceste skozi Lučine s pločnikom in prehodi za pešce. Ker je cesta državna, bodo sredstva iz državnega proračuna, občina pa bo financirala pločnike.

Lučine potrebujejo nov poslovilni objekt in pričakujemo, da bo izgrajen v naslednjih letih.

Pri rekonstrukcijah cest bomo nadaljevali v enakem obsegu kot do zdaj, najpomembnejša pridob

Parkirišče pred asfaltiranjem

uradne ure	sreda 7.–10. ure, 14.–16. ure petek 7.–10. ure
e-pošta	ksgorenjavas@obcina-gvp.si
predsednik	Roman Demšar 041/564-819
tajnik	Gasper Čadež 041/426-342

cest: Žirovski Vrh, z odcepi Zabreznik in Riglčen, Žirovski Vrh–Sive–Lovran–Kecek, Žirovski Vrh–Jermanca–Prek, Žirovski Vrh–Jurka–Kašč, Žirovski Vrh–Rovtar, Hotavljje–Bevk, Volaka–Jereb, sanacija mostov v Volaki, Bačne–Kršiče, Hotavljje–Hlavče Njive, sanacija lokalne ceste Vršajn–Hlavče Njive, Robidnica–vas, Leskovica–Gartnar, Leskovica–Lajše.

Na področju vodovoda se bodo izvajala vzdrževalna dela ter obnova vodovodnih cevi, kjer so vgrajene še azbestne cevi. To so še posamezni odseki v Gorenji vasi ter na Hotavljah.

Na pokopališču v Leskovici ne pričakujemo večjih investicij, razen rednega vzdrževanja pokopališča ter zaprtje prehoda v poslovilnem objektu (leseni del).

Na pokopališču v Gorenji vasi bomo poskušali z dodatnimi sredstvi občine urediti skupno grobišče na novem delu pokopališča in žarna polja ob poslovilnem objektu. Prav tako želimo pešpot prestaviti na zunanjo stran ob novem pokopališču (ob živi meji).

Gasper Čadež, tajnik KS

Uradne ure KS Lučine so vsak prvi in tretji ponedeljek vmesecu od 19. do 20. ure.

bitev za Lučine pa bo izgradnja novega vodnega vira, ki bo zagotovil dovolj pitne vode dobre kakovosti.

Predviden je tudi nakup gasilsekga avtomobila, in to s sredstvi občine in krajanov.

Navajamo le glavne cilje, sproti pa se pokažejo potrebe, ki jih poskušamo reševati čim bolje.

B. Ma.

Spremenjena prometna ureditev ob osnovni šoli

V krajevni skupnosti Poljane se je tudi v letu 2010 nabralo veliko dogodkov in uspehov, na katere se lahko ob koncu leta s ponosom ozremo.

Na področju obnove cest, ki ostaja največja skrb krajevne skupnosti, je bilo letos izvedeno asfaltiranje ceste Hotovlja–Hotovnik v dolžini 1400 m ter klanca pri Čiku v Predmostu v dolžini 60 m. V Predmostu je bil položen še fini asfalt na območju, kjer je bila lani izvedena gradnja fekalne kanalizacije. Poleg tega sta bili izvedeni preplastitvi dela ceste v Podobenu ter v Predmostu proti cerkvi, kjer je bila cesta sanirana zaradi posledic septembrskih poplav.

Poleg obnove cest so velike skrbi krajevne skupnosti še redno vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin, za kar dobimo sredstva iz občinskega proračuna, redno vzdrževanje javnega vodovoda, pokopališča ter upravljanje kulturnega doma.

Na terenu, zlasti v oddaljenih naseljih, veliko postorijo vaški odbori sami. Tudi v letošnjem letu so izvedli kar nekaj delovnih akcij, predvsem na področju tekočega vzdrževanja cest. Pohvalil bi delo vseh prostovoljcev, ki delujejo v raznih organizacijah in društvih v naši skupnosti, ter šolo in vrtec, kjer so se prav tako lotevali za kraj pomembnih projektov.

Seveda pa so pri razvoju kraja najbolj opazni večji projekti, ki za izvedbo potrebujejo več let in so tudi finančno zahtevnejši. Takšne investicije presegajo finančne zmožnosti krajevne skupnosti in jih tako vodi občina, KS pa pomaga v postopkih pridobivanja dokumentacije in pri reševanju problematike, ki je redni spremljevalec tako zahtevnih projektov. Večina večjih projektov je podprta tudi z državnimi in evropskimi sredstvi.

Skupaj z občino se trudimo oživiti rojstno hišo slikarjev Šubic. V njej bi radi uredili kulturni center in muzej z razstavno galerijo, delavnicami ipd. Občina je v letošnjem letu izvajala zahtevna restavratorska dela (stenskih in stropnih poslikav, zunanjih in notranjih vrat, krušnih peči, ograj, lesenih podov in stropov, stenskih omar ter druge obstoječe opreme). Izbran je tudi skrbnik, da bo v prihodnje hiša resnično lahko zaživela. V septembru 2010 se je občina prijavila na javni razpis za ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja, ki prispeva k izboljšanju kakovosti življenja ter zagotavljanju enakovrednejših bivalnih pogojev na podeželskih območjih. Namen naložbe je izvedba sanacije restavratorsko-konservatorskih del, nakup in montaža opreme, potrebne za postavitve zbirke, in ureditev spremljajočih prostorov muzeja v objektu kulturne dediščine Šubičeva rojstna hiša. V ustreznem deležu se uredi tudi pripadajoča okolica objekta z vrtom.

Za projekt gradnje odprtega širokopasovnega omrežja je občina že v letu 2008 uspešno kandidirala za pridobitev evropskih sredstev. V nekomercialnem delu investicije, ki se sofinancira s strani evropskih in državnih sredstev, se je zgradila osnovna konstrukcija omrežja. V naši KS je zgrajena do enajstih naselij, ki so na t. i. območju belih lis.

S končnim programom odprave posledic neposredne škode na stvarih zaradi neurja s poplavo 18. septembra 2010, ki ga je pripravilo ministrstvo za okolje in prostor, so bila občini v drugi polovici septembra letos dodeljena dodatna sredstva za odpravo posledic neurja. Na podlagi potrjenega sanacijskega elaborata so sredstva dodeljena za sanacijo javne poti Volča–Lom. Sanacija ceste se je pričela izvajati v oktobru in bo zaključena v prihodnjem letu.

V okviru izboljšanja prometne ureditve v okolici osnovne šole Poljane in zagotovitve čim večje varnosti naših otrok je bila vzpostavljena nova prometna ureditev od središča Poljan do osnovne šole, in sicer je promet po sedanji »stari« cesti od središča Poljan do osnovne šole po novem urejen enosmerno. Po desni strani ceste je označena tudi steza za pešce (s talnimi označbami in ustreznimi prometnimi znaki). V okolici osnovne šole je bilo za varnost naših otrok poskrbljeno še z dodatnimi ukrepi, in sicer z zaprtjem prometne poti okrog šole s fizičnimi ovirami, glavno parkirišče pri transformatorju je namenjeno samo strankam vrtca in šole, zaposlenim je omogočeno parkiranje ob »stari« cesti in na cesti iz smeri Dobja do šole s parkiriščem pri šolskem igrišču, s prometnimi znaki in talnimi označbami je ustrezno označeno »območje šole«.

V želji, da se varnost otrok na poti v šolo še izboljša, je bila v letošnjem letu že izdelana prva idejna zasnova za celovito prometno ureditev od centra Poljan v smeri mimo Šubičeve hiše do OŠ Poljane, vključno z dodatnimi parkirišči v okolici šole. Predmet idejne zasnove je tudi celovita ureditev okolice Šubičeve hiše.

Izdelana je bila idejna zasnova ureditve območja v središču Poljan. Obsega umestitev novega trga, ki bi omogočil oblikovanje ustreznega vauškega središča. To bi služilo prostorskim potrebam kulturnih prireditev na prostem, oddihu in druženju prebivalcev ter obiskovalcev Poljan ter bi simbolno poudarilo tudi zgodovinsko pomembno lokacijo. Idejna zasnova obsega tudi celovito prometno ureditev okolice.

V teku so postopki za izgradnjo pločnikov proti Hotovlji, Predmostu in cerkvi. Upamo, da bo v prihodnjem letu izdelana tudi idejna zasnova.

Med izvedenimi investicijami v letošnjem letu naj omenim še sanacijo opornih zidov struge vodotoka Ločivnica na odseku ob objektu Mercatorja v dolžini 45 m.

Na zelenici v centru Poljan je bilo v septembru postavljenih nekaj otroških igral, ki so zelo dobro obiskana in tako v celoti služijo svojemu namenu.

Zelenica je bila vedno kraj za druženje, na njej vsako leto poteka prireditev ob dnevu državnosti, ki jo prireja krajevna skupnost v sodelovanju z domačimi društvi. Junija letos pa je bilo na zelenici slovesno kar dvakrat, saj je na njej potekala tudi slovesna sveta maša, ki

Sanirani oporni zid Ločivnice v Poljanah

jo je daroval ljubljanski nadškof Anton Stres ob 300-letnici postavitve posvetilnega temeljnega kamna baročne cerkve sv. Martina v Poljanah. Domačini smo se temu dogodku poklonili tudi s spominskim večerom, ki je potekal na dan državnosti v telovadnici osnovne šole Poljane. Organizacijske niti so uspešno stkali župnija Poljane, občina, krajevna skupnost, krajevna društva in drugi prostovoljci.

Velika prizadevanja našega župnika in ključarjev se kažejo tudi pri obnovi sakralnih objektov v naši krajevni skupnosti ter v uspešnem sodelovanju z občino pri postopkih za postavitev skavtskega doma na Gori.

Ker je bilo dogodkov v letošnjem letu res veliko, se ob sklepu opravičujem vsem tistim, katerih dogodki v tem poročilu niso bili posebej izpostavljeni, obenem pa bi se rad v imenu sveta KS zahvalil županu Milanu Čadežu in občinski upravi za vsa prizadevanja pri izvajanju zahtevnih projektov na območju naše krajevne skupnosti ter tudi vsem društvom in drugim ustanovam ter posameznikom, ki ste kakor koli prispevali k napredku in prepoznavnosti našega kraja. Upam in želim si, da bi bilo medsebojno sodelovanje uspešno tudi v novem mandatu.

Anton Debeljak,
predsednik sveta KS Poljane

Poročila o delu v KS Javorje nismo prejeli.

Potrebovali bi večjo kulturno dvorano

Tudi z novim mandatom ostaja največja skrb krajevne skupnosti delo na področju obnove cest. V KS Poljane ostaja kar nekaj kilometrov cest, ki še niso asfaltirani, poleg tega pa se kažejo že velike potrebe tudi po preplastitvah obstoječih asfaltiranih cest. Poleg obnove cest ostaja velika skrb krajevne skupnosti tudi redno vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin, redno vzdrževanje javnega vodovoda, pokopališča ter upravljanje kulturnega doma.

Delo se bo nadaljevalo na področju sodelovanja z občino pri izvedbi večjih projektov, ki se bodo izvajala v prihodnjih letih, in sicer: projekt celovite prometne ureditve od centra Poljan v smeri mimo Šubičeve hiše do OŠ Poljane, projekt oživitve rojstne hiše slikarjev Šubicev ter celovita ureditev okolice Šubičeve hiše, celovita ureditev območja v središču Poljan, celovita prometna ureditev v smeri proti Hotovlji in Predmostu, nadaljevanje sanacije opornih zidov struge vodotoka Ločivnica ter nadaljevanje izgradnje ostale komunalne infrastrukture v KS. V okviru celovite ureditve centra Poljan želim še posebej izpostaviti tudi potrebo po dolgoročni rešitvi problematike kulturnega doma, saj se ob kulturnih dogodkih vedno znova pokaže, da je kulturna dvorana

pogosto premajhna, da bi dostojno lahko sprejela vse obiskovalce.

Glede na velika finančna sredstva, ki bodo potrebna za celovito ureditev centra Poljan, pa ne želimo pozabiti na bolj oddaljene kraje, ki jim je ravno tako potrebno zagotoviti več sredstev, s katerimi bi se lahko uredil primeren dostop do centra, predvsem z ureditvijo cest in ostale komunalne infrastrukture.

V doglednem času pričakujem tudi ureditev novega cestnega priključka za Dobensko Ameriko, celovito prometno ureditev na stari cesti od Polycoma do Palirja, sanacijo zidu ob pokopališču itn. Pričakujem, da bo v doglednem času v svoji polnosti zaživela tudi industrijska cona Dobje ter tako krajanom ponudila prepotrebne dodatne možnosti za zaposlitev v domačem kraju.

11-članski svet krajevne skupnosti se bo po svojih najboljših močeh prizadeval za splošni napredek KS in zadovoljevanje potreb vseh njenih prebivalcev. Pri tem želimo ohraniti sodelovanje tudi z vsemi društvi, šolo in vrtcem, župnijo ter drugimi ustanovami in organizacijami v naši krajevni skupnosti. Verjamemo, da lahko medsebojno sodelovanje na nekaterih področjih še izboljšamo.

Tudi v prihodnjih letih nam bodo v veliko pomoč vaški odbori, ki so se že v preteklih letih

izkazali za najracionalnejšo obliko reševanja vaše problematike, še posebej v odročnih naseljih. Želim, da delovanje vaških odborov ostane še naprej čim bolj aktivno. Ker se bližajo praznični dnevi in konec leta, naj v imenu članov sveta KS, tajnice Jane Kristan in tudi v svojem imenu vsem krajanom in krajanom zaželim, da prihajajoče praznike doživite res lepo, v krogu svojih najdražjih. V letu 2011 pa vsem želim veliko zdravja in medsebojnega razumevanja.

Anton Debeljak,
predsednik sveta KS Poljane

Kljub skrajšanju poslovnega časa pisarne krajevne skupnosti, ki je bilo izvedeno z novim letom, in s tem tudi skrajšanju uradnih ur, še naprej želimo ostati skupnost, ki je odprta za vse posameznike, ki boste s svojimi pobudami in predlogi kakor koli prispevali k napredku in prepoznavnosti našega kraja. Vrata pisarne krajevne skupnosti so za krajane odprta vsako sredo od 7. do 16. ure, v navedenem času lahko pokličete tudi na telefon 51-85-110, kadar koli pa nam lahko pišete na e-naslov: kspoljane@volja.net. Ostale dni je tajnica KS dosegljiva na občini na telefonski številki 51-83-102 ali 031/708-595. Kot predsednik KS Poljane imam uradne ure v pisarni KS vsako sredo od 15. do 16. ure, za nujne zadeve pa sem dosegljiv na telefonu 031/461-888.

Poročilo o delu in vizija razvoja v KS Sovodenj v novem mandatnem obdobju

Največ del je bilo na infrastrukturi

Leto 2010 se počasi izteka, zato lahko že delamo pregled tega, kar smo letos naredili v naši krajevni skupnosti.

Na področju cestnega programa je bila narejena delna rekonstrukcija na dolžini 80 m odseka JP Travnk. Na tej javni poti je bila na dolžini 450 m narejena tudi asfaltna prevleka. Zaradi varnosti na tej cesti je nujna tudi postavitev varovalne ograje v dolžini 78 m, kar načrtujemo še za letošnje leto. Rekonstrukcija in asfaltacija je bila dokončana tudi na 110 m JP Sedej.

Asfaltna prevleka je bila narejena v dolžini 70 m na JP Grapa-Podčrtar, v dolžini 100 m na LC Nova Oselica in v dolžini 180 m na JP Rupe. Na LC Nova Oselica je bilo postavljene 22 m varovalne ograje in narejen oporni zid v dolžini 58 m. Postavitev varovalne ograje na tem delu nas čaka v letu 2011. Manjša dela so bila opravljena tudi na LC Javorjev Dol in LC Sovodenj-Stara Oselica-Kladje in na JP Sovodenj-Zapotoški grič.

S sredstvi iz občinskega proračuna je bilo postavljene 44 m varovalne ograje na JP Roman v Hobovšah.

V mesecu aprilu je tudi v naši KS potekala akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu, na kateri je sodelovalo 80 udeležencev. Očiščenih je bilo nekaj divjih odlagališč, vendar ugotavljamo, da bi bile tovrstne akcije dobrodošle tudi v prihodnjih letih.

Junija je bila organizirana proslava v počastitev dneva državnosti v Novi Oselici.

Nadaljevali smo tudi s prenovo novega dela pokopališča. Letos je bil nabavljen kompostnik, opravljena sta bila odmera in odkup zemljišča

ter postavljeni mejniki. Pod vežico je bil narejen tudi oporni zid in izvedena pripravljalna dela za asfaltno prevleko, kar bomo izvedli v prihodnjem letu. Novi del pokopališča je bil blagoslovljen in predan namenu v oktobru.

Zamenjana sta bila kritina in opaž na hišici avtobusne postaje v Hobovšah.

V središču Sovodnja so bile narejene talne oznake za varno pešpot v šolo, postavljene cestne ovire in prometni znaki za cono 30.

V mesecu avgustu je bilo izdano gradbeno dovoljenje za igrišče pri šoli. Ta investicija je na plečih občine, ki kandidira za finančna sredstva na javnem razpisu, z deli naj bi se pričelo v letu 2011. Za omenjeno investicijo se pripravlja razpis za izvajalca del.

Skozi vse leto je bil aktiven tudi odbor za pripravo kronike, saj se pripravlja izdaja drugega dela kronike Moj kraj skozi čas.

Na javnem vodovodu Sovodenj so bila dokončana dela v vodovodnih jaških.

V združenem domu smo zamenjali vhodna vrata in KGZ, z. o. o. Škofja Loka, prispevali tretjinski delež za menjavo vrat, izdelavo nadstreška in stopnišča ter ograje na zadnjem delu združenega doma za souporabo prostorov na podlagi sklenjene pogodbe.

Žal pa v letošnjem delu ni bil narejen projekt za prenovo LC Javorjev Dol do križišča, prav tako se ni pričelo z deli na usadu LC Sovodenj-Ermanovec.

Trudili se bomo za igrišče

V mesecu oktobru so bile izvedene volitve novih članov v svet KS Sovodenj. Izvoljeni so bili trije novi člani. Na prvi seji je bil za predsednika ponovno izvoljen Stanko Bajt, za podpredsednika Metod Ambrožič, za tajnico je bila imenovana Nevenka Telban.

V tem mandatu se bomo trudili, da bo tudi naša krajevna skupnost končno dobila športno igrišče pri šoli, saj smo v občini še edina KS, ki nima urejenega igrišča.

Trudili se bomo tudi za obnovo in preplastitev LC Javorjev Dol-Ledine-Razpotje, nadaljevali prenovo na LC Sovodenj-Nova Oselica-Cerkljanski vrh in LC Sovodenj-Stara Oselica-Kladje ter se zavzemali za rekonstrukcijo in asfaltno prevleko na JP Sovodenj-Stara Oselica-Vrhovc. V načrtu razvojnih programov so tudi ureditev avtobusnega postajališča na regionalni cesti na Sovodnju, ureditev vaškega trga in ureditev kanalizacije.

V mesecu decembru pripravljamo s pomočjo OO RK Škofja Loka še obdaritev krajanov, starejših od 75 let ter obdaritev otrok od dopolnjenega enega do desetih let starosti.

V novem letu želimo vsem krajanom predvsem zdravja.

Nevenka Telban, tajnica KS

Uradne ure KS bodo še naprej vsako sredo od 13. do 16. ure v prostorih gasilskega doma Sovodenj. Predsednik Stanko Bajt je dosegljiv na telefonski številki 031/541-272, tajnica Nevenka Telban pa na 031/487-876.

Krajevne skupnosti smo odvisne od sredstev, ki nam jih namenijo občina

Krajevna skupnost Trebija je v letu 2010 delovala v okviru svojih finančnih zmoglosti. Sredstva, ki jih je dobila od občine, je porabila v največji meri za vzdrževalna dela na infrastrukturi krajevne skupnosti.

Največ del in sredstev je bilo zopet usmerjenih na ceste in cestne odseke. Asfaltirali so se naslednji odseki cest: JP Burnik–Lukač v dolžini 280 m, JP Sleme–Homovci v dolžini 300 m ter JP v Svislarjevi grapi v dolžini 200 m. Ker je na določenih odsekih prišlo do usadov na cestah, jih je bilo treba sanirati. Taki odcepi so bili na cesti Fužine–Kladje in Trebija–Stara Oselica. Ta cesta je bila v dolžini 40 m tudi obnovljena z asfaltno prevleko. Nova gradbena dela na cestah pa so potekala na odcepu JP od Slemen proti Jelenovšu. Ravno tako je na cestnih odsekih potekalo tekoče vzdrževanje

cest skozi celo leto – urejanje bankin, čiščenje prepustov, obsekavanje grmičevja in košnja trave ob cestah po celotni KS. Posebej so se očistile tudi struge potoka pod Gričkom na Trebiji in struga hudourniškega potoka, ki priteče iz Stare Oselice. Pri hudourniškem potoku v Podgori (pri Miklavčiču) se je uredil podporni zid v dolžini 4 m, na Fužinah se je na nevarnem odseku ceste proti Mrovlju postavila zaščitna ograja v dolžini 30 m, na obeh mostovih skozi vas pa so se obnovile in delno postavile nove zaščitne ograje. Po septembrskem neurju smo sanirali več poškodb JP. Sofinancirali smo izgradnjo individualnega vodovoda v Kladjah. V letu 2010 je nekaj manjših vzdrževalnih del potekalo tudi na javni razsvetljavi ter drugi infrastrukturi, v pisarni krajevne skupnosti pa smo zamenjali zastarelo in dotrajano računalniško opremo.

Načrti za naslednja štiri leta

Tudi v bodoče bo v krajevni skupnosti še vedno največji poudarek na cestah – obnovi in ureditvi odsekov, vzdrževanju obstoječe infrastrukture. Pripravlja pa se tudi izgradnja novega vodovoda za Trebijo in Podgoro ter kanalizacije s povezavo na čistilno napravo v Gorenji vasi. Tako kot do zdaj pa je celotno delovanje KS odvisno od financ, ki nam jih namenijo občina Gorenja vas - Poljane.

KS Trebija

Uradne ure KS so vsak ponedeljek med 17. in 19. uro v pisarni KS v gasilskem domu na Trebiji. Zunaj uradnih ur je na telefonu dosegljiv predsednik KS Bogdan Primožič, telefon: 031/643-420. Telefon KS pa je 04/51-82-152.

Moji prebliski

Kaj in kako bomo podarili?

Piše: Minka M. Likar
Ilustracija: Jerneja Kos

Zakaj sploh obdarovanje? V znak pozornosti, ker s primernim darilom bližnjega razveselimo ali se simbolično zahvalimo za uslugo. Obdarjeni mora pokazati veselje in ne hvaležnosti ob prejemu darila. Žal je včasih za to treba precej strategije. Bonton pravi, da se darilo odpre in pogleda še v času, ko je tisti, ki ga pokloni, še prisoten. In o darilu, njegovem namenu, uporabi se reče nekaj besed.

O zavitku kave ali steklenici vina (dokler je zaprta) ni potrebno velikih besed, ali pač? Prav steklenice so pogosto predmet prenašanja. Sodelavka mi je pripovedovala o buteljki vina; na njeno dno so pritisnili nalepko – in jo po treh letih dobili nazaj za novoletno darilo. Koliko lastnikov je med tem zamenjala, so samo približno ugotovili. Torej je dobro preveriti podrobnosti oziroma oznake na darilu ali darilnih vrečkah. Ob podarjanju lončnic je priporočljivo o njih reči nekaj za pravilno nego. To so izredno lepa darila, pa ni nujno, da so ekstremno eksotična. Z ljubeznijo in pozornostjo so vzgojene podarjene domače rože, ki navadno v tem okolju dlje živijo. Na svojem kuhinjskem oknu, z veseljem in ponosno priznam, mi že vrsto let rastejo in skoraj vedno cvetijo podarjene lončnice mojih najbližjih. Negujem jih s posebnim veseljem; vsakokrat mislim ne tiste, ki so mi jih podarili. Lepa in razveseljiva so sladka darila. Lepa, ker so navadno zavita in pakirana v tri ali več embalaž. Za večje praznike se bonbonier, čokolad, sploh sladkarij nabere včasih več, kot se jih (po pameti) poje. Potem so presežni artikli primerno darilo za naprej. A bodimo vsaj toliko previdni, vestni in pogledjmo datum roka uporabe. Darilo s pretečenim rokom je mnogo manj kot darilo. Tudi darilo,

ki smo ga prejeli, ga odprli, nemara celo preizkusili (aparati, kuhinjski strojček), morda ima že neveljavno garancijo, je primerno za darilo drugemu le pod pogojem, da se z osebo, kateri bi ga poklonili, pogovorimo, pojasnimo, da smo ga dobili in ga ne potrebujemo. Če oseba ponujeno rabi in se s tem strinja, bo takšnega darila vesela. Podariti nekaj, samo da je formalnost opravljena, je obdarjenemu včasih bolj v nadlego kot v veselje.

Darilo kupujemo počasi. Osebo, za katero nekaj kupujemo, zagotovo vsaj malo poznamo. Kupujemo glede na namen, potrebe, starost, spol, želje, pričakovanja. Draga darila so breme, zahtevajo vsaj enakovredno protiuslugo. Med letom pozorno prisluhnimo človeku in si zapomnimo, vsakdo kdaj nehoti izrazi kakšno svojo (malo) neizpolnjeno željo. Vredno si je zapomniti, najlepše darilo je prijetno presenečenje, pozornost, s katero bomo znali sočloveka razveseliti.

Pomembno je tudi, kako darilo poklonimo. Dobro je poznati hobije, zbirateljstvo naših bližnjih, s tem jim izražamo zanje pomembno pozornost, jih iskreno razveselimo in odpremo primerno temo za pogovor ali celo sodelovanje.

Že dolgo sem proti nezdravim darilom, pecivu iz tujine, ki traja in traja – s pomočjo konzervansov. Proti plastiki, od rož do posode – in proti plastičnim vrečkam! Raje imam klobaso, ki je zavita v časopisni papir, kot klobaso iz Mercatorjeve vrečke! Prva je najbrž iz domače dimnice.

Decembra so izložbe, poštni nabiralniki, vsi mediji in trgovine polne bleščečih in raznobarvnih vrst krame za otroke in odrasle z otroškimi

oči. Razumem, da trgovci (najbolje) živijo od prodaje, a zdrava pamet, razmislek, kaj sploh potrebujemo, kaj uporabnega ali vsaj lepega bomo za naš denar kupili, je več vredna od vsega bleščečega kiča!

Namig: v gozdu rastejo borovci in noben ne bo propadel, če mu odlomimo par vejic; v stanovanju bomo imeli zelenje, na katerega lahko obesimo okraske in/ali lučke, in zdrav zrak, vonj po eteričnem olju. Borovec ne odmetava iglic, in ko bo januar minil, ga lahko brez škode vrnemo naravi ali skurimo. Koliko uporabnih idej nam nudijo priročniki in predvsem v tem času kuharske knjige. Idejo je potrebno le udejanjiti. Z njimi je tudi veliko veselja in že so prijetna darila, ki jih še lepo okrasimo, zavijemo, pripravljena. Denar je drag, praznjenje zabojnikov in odvoz vreč, kamor zavržemo ogromno nepotrebnih kupljenih artiklov, je treba vsak mesec plačati!

Slovenci smo prvaki v potrošnji sveč, Poljanci nekoliko pod povprečjem

Po podatkih družbe Interseroh v Sloveniji porabimo vsako leto 23 milijonov nagrobnih sveč in s tem povzročimo 4.500 ton odpadkov oziroma približno 2,2 kg na prebivalca. V občini Gorenja vas - Poljane z 1,5 kg na prebivalca za povprečjem nekoliko zaostajamo, vendar je to rezultat, ki ga bomo lahko verodostojno preverili šele v začetku leta 2011.

Navadna sveča ali sveča na vložek?

	navadna sveča	vložek trajnostne sveče*
material	PVC	PP
čas gorenja	3 dni	3 dni
število sveč v 1m ³	594	3.480
čas, v katerem napolnimo 1 m ³ kontejner za sveče	5 let	29 let
cena/kos	1,15 €	0,40 €
letni strošek za sveče	138 €	55 €

Vir: www.ort.si/manj-plastike?l=1-ort-nagrobne-svece-in-onesnacevanje-okolja.html

*več let uporabljamo embalažo, menjamo samo vložek

Do takrat lahko nekaj postorimo, predvsem z modrimi in odgovornimi nakupovalnimi odločitvami, za katere vam bosta hvaležna gospodinjski proračun in okolje. Če vpliv na prvo za vas še ni zadosten motiv za spremembo ravnanja, sta osveščenost in odgovornost ohranjanja okolja naša neodoljiva dolžnost in odgovornost. Pogled na obiskovalca pokopališča, ki hkrati na enem grobu prižge več sveč in nenazadnje tudi na grob, kjer gori hkrati več sveč, je praktični pokazatelj na možnosti za spremembo in izboljšanje.

Človeštvo brez sprememb v smeri omejevanja pri rabi naravnih virov in zmanjševanja onesnaževanja okolja verjetno ne bo uspelo ohraniti ugodnih pogojev za življenje. Opomini na to se kažejo v podnebnih spremembah in naravnih nesrečah ter napovedih strokovnjakov. Pri obremenjevanju okolja z odpadki in potencialu, ki ga ti kot sekundarna surovina ali vir energije imajo, podaja uredba o ravnanju z odpadki naslednje zaporedje za ravnanje posameznika – povzročitelja odpadka: »prepreči nastanek odpadka«, »odpadek ponovno uporabi«, »odpadek recikliraj«, »drug način predelave« in kot zadnje »odpadek odstrani«, pri tem pa je odlaganje odpadkov na odlagališča skrajna možnost. Pri določitvi ukrepa kot »najugodnejšega načina ravnanja s posamezno vrsto odpadka« se upoštevajo stroške in obremenjevanje okolja.

Uredba o ravnanju z nagrobnimi odpadnimi svečami določa, da je od 1. januarja 2010 treba na pokopališču nastale odpadne sveče

ločeno zbrati in jih organizirano oddati v reciklažo. Odlaganje med druge odpadke ni več dovoljeno. Večino sestavnih materialov odpadnih nagrobnih sveč je namreč mogoče reciklirati. Zanje je RS vzpostavila zahteve za vzpostavitev sk-

upnega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami. Po podatkih podjetja Interseroh sodobna in okolju prijazna tehnologija omogoča predelavo 75,4 odstotka sestavnih materialov nagrobnih sveč. Tako z recikliranjem tone odpadnih sveč v povprečju pridobijo 297 kg plastike, 441 kg parafina, 10 kg kovin in 6 kg baterij. Prav je, da pri svečah ukrepamo večplastno: preprečimo nastajanje odpadnih nagrobnih sveč oziroma zmanjšajmo njihovo količino, zmanjšajmo nevarnostni potencial odpadnih nagrobnih sveč in za nastale odpadne nagrobne sveče zagotovimo ločeno zbiranje in oddajo v reciklažo.

Zmanjšajmo porabo

Nastajanje odpadnih nagrobnih sveč lahko dosežemo s skromnejšo količino prižganih sveč in svečami za večkratno uporabo, kot so npr. sveče z zamenljivim vložkom in sveče na tekoči

parafin. Nakup sveče z zamenljivim parafinskim vložkom zniža strošek za eno do dve tretjini cene nove sveče in povzroči do 80 odstotkov manjši volumen odpadkov.

Zmanjšajmo nevarnostni potencial odpadnih nagrobnih sveč! Odpadne nagrobne sveče sicer niso nevaren odpadke, vendar njihovo odstranjevanje lahko povzroča škodljive vplive na okolje. Več kot 90 odstotkov nagrobnih sveč v prodaji ima ohišje iz polivinilklorida (PVC), pri gorenju pa iz njega nastajajo okolju in človeku nevarni plini. Z vidika ravnanja z odpadki so za okolje manj ugodne tudi sveče, ki vsebujejo baterije. Okolju prijaznejše so sveče iz polipropilena (PP), polietilena (PE) in PET. Vrsta plastike je praviloma označena na sveči. Zavedajmo se, da so na prodajnih policah tiste sveče, po katerih povprašujemo in jih kupujemo.

Omogočimo uspešno recikliranje

Nastale odpadne nagrobne sveče na pokopališču odložimo v zabojnik z napisom »samo za odpadne nagrobne sveče« (zabojnik za sveče). Vanj odložimo vse tipe sveč skupaj s pokrovčkom. Med sveče ne odlagamo drugih odpadkov. Po podatkih družbe Interseroh je to zelo pomembno, saj sveč, ki vsebujejo pesek in druge odpadke, ni mogoče uspešno reciklirati. Če nagrobno svečo prižgete zunaj pokopališča, jo lahko brezplačno oddate v zbirni center Todraž ali pa v zabojnik za sveče na pokopališču. Sortiranje in ločevanje materialov odpadnih nagrobnih sveč po vrstah izvaja Plastikom na Jesenicah, reciklaža pa je v različnih obratih, tudi v Italiji. Dnevno v obratu predelajo do osem ton odpadnih sveč. V Plastikomu pravijo, da je za uspešnost predelave ključnega pomena odsotnost peska in drugih odpadkov.

mag. Kristina Knific

Kam decembra in januarja?

• 25. december od 22. ure: **Božični ples s skupino Čuki in DJ Pero** v domu občine Gorenja vas - Poljane. Organizira PGD Gorenja vas.

• 26. december: **Žegnanje konj na Hotavljah in Štefanovo srečanje pod novoletno jelko**. Organizirata TD Slajka Hotavlje in vaški odbor.

• 26. december: **Štefanov ples s triom Šubic** v gostilni Lipan. Več informacij na 51-81-310.

• 2. januar ob 8.uri: **12. novoletni pohod na Blegoš**. Odhod izpred podjetja Marmor Hotavlje. Organizira PD Gorenja vas.

• 2. januar: **Zimski pohod na Bevkov vrh**. Organizira PD Sovodenj.

• 8. januar: **Občni zbor ŠDMH** v gostilni Lipan. Organizira ŠDMH.

• 17. januar ob 17. uri: **Predavanje o biodinamičnem pridelovanju zelenjave in kompostiranju** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Organizira KORK Gorenja vas.

• 29. januar: **12. Mednarodno tekmovanje v smučanju po starem** v Škofji Loki. Organizira Društvo Rovtarji – Smučanje po starem. Več na www.drustvo-rovtarji.com.

Priporočila za rabo nagrobnih sveč in varovanje okolja

- Zmanjšajmo porabo nagrobnih sveč; hkrati prižgimo le eno, na grobu naj sveti ena.
- Uporabljajmo nagrobne sveče, ki so okolju in žepu prijaznejše – npr. sveče z zamenljivim vložkom.
 - Odpadne nagrobne sveče ločimo od drugih odpadkov in jih odložimo v posebej za sveče namenjen zabojnik.

Miklavž je obiskal otroke po vsej občini

Tudi letos je bilo na predvečer svetega Nikolaja vse v pričakovanju dobrega moža in njegovega spremstva. Miklavža so otroci pričakali v več krajih po občini.

V dvoboju so angeli premagali parkeljne

Obisk Miklavža so otroci iz Leskovice in okoliških vasi pričakali v dvorani šole Leskovic. Najprej so si ogledali kratko igro z naslovom Kdo bo zmagal v izvedbi mladinskega verouka Leskovic. Rdeča nit igre je bilo tekmovanje med angeli in parkeljmi, ki so vsak na svoj način sporočali otrokom, kako naj se obnašajo, da bo prav oziroma narobe za Miklavža. Seveda so zmagali angeli, saj je otroke kasneje obiskal Miklavž. Predtem pa je spregovoril tudi novi župnik v Leskovici, Jože Dolenc, ki je med drugim otrokom in staršem predstavil svetnika Miklavža. Nato je sledil težko pričakovani obisk v spremstvu angelov, manjkali pa niso niti parkeljmi. Darila je prejelo 44 otrok od enega do deset let.

Otroke je Miklavž obiskal tudi v združenem domu na Hotavljah. Letos je imel s sabo nekaj več kot 120 daril. Da pa so ga otroci lažje pričakali, so uživali ob prepevanju Neishe, ki se je brezpalčno udeležila Miklavževanja na Hotavljah, ki ga je letos organizirala vas Hlavče Njive. Neisha je zapela nekaj svojih uspešnic, skupaj z otroki pa je prepevala tudi otroške pesmi.

Poleg vseh dobrot, ki so jih Miklavžu pomagali kupiti v KS Gorenja vas in obrtniki iz Hotavelj ter okoliških vasi, so otroci dobili tudi doma narejeni stari otroški igri »vovkalco« in »foškalko«. Nasvete in pomoč pri tem so Miklavžu nudili vaščani Hlavčih Njiv.

Otroci so sklenili, da vsakdo lahko prevzame vlogo Miklavža

Miklavž se je letos verjetno nemalo začudil ob pogledu na polno dvorano doma krajanov v Lučinah, kjer so ga pričakali nestrpni otroci od tistih najmlajših enoletnikov do drugošolčkov. Čeprav bi jim moral darila prinesiti šele 6. decembra, jih je letos povabil na sprejem že dan prej.

Uvodni del obdarovanja so pripravili lučinski petošolci, ki so se v kratki predstavi spraševali, ali Miklavž je ali ga ni. Po pripovedi o prijaznem in darežljivem svetniku Nikolaju ali Miklavžu, po katerem poimenujemo 6. december, so sklenili, da lahko njegovo vlogo prevzame vsak od nas – z darilom, majhno pozornostjo, s prijazno gesto ali kakršnim koli drugim dobrim delom, namenjenim bližnjemu. Otroci so tako v predstavi pripravili darilo za prijateljico v stiski in s svojim razumevanjem njenega položaja ter pripravljenostjo pomagati pokazali glavno sporočilo tega danes predvsem otroškega praznika. V nadaljevanju je Miklavž pozdravil zbrane otroke in jim s pomočjo dveh angelov hitro razdelil darila, saj so nekateri še komaj zdržali na stoli. Tudi brez parkljev ni šlo, vendar so se ob splošnem razburjenju

med otroki tako hitro, kot so prišli, tudi umaknili. Otroci so bili nad darili navdušeni, saj je vsak v vrečki našel kaj lepega in uporabnega zase. Miklavž, ki sta mu tudi letos pri obdarovanju pomagali krajevna skupnost in občina, je razdelil kar 59 daril.

Angeli svetlobe v poljanskem kulturnem domu

Večer pred svojim vsakoletnim dobrotnim obhodom se je sveti Miklavž ustavil tudi v Poljanah. Na poziv angelčkov in njegovih pomočnikov so ga poklicali otroci, zbrani v kulturnem domu.

Letošnje miklavževanje so pripravili mladi poljanski kulturniki. Zaigrali so kratko igrico z naslovom Angeli svetlobe pod vodstvom mentorice Hermine Peternel. V hitrem tempu življenja, dobi računalnikov otroci

prevečkrat ostanejo sami doma in obsedijo pred računalniki. Zato so angeli nagovorili tudi starše z besedami: »Vzemite si čas za svoje otroke, igrajte se z njimi. Potrebujejo vašo pozornost in ljubezen.« Igrico so uprizorili igralci: Eva Krek, Henrika Peternel, Klara Rakovec, Kaja Klemenčič, Aljaž Novak ter Urban Drlink.

Osem prostovoljk iz Poljan in okolice je svetemu Miklavžu pomagalo pripraviti več kot 400 sladkih daril. Miklavž jih je razdelil pridnim otrokom. Manj pridni so po zaslugi parkljev poleg darila domov odnesli tudi marsikatero črno lice.

Miklavžu je pri nabiranju daril kot vsako leto doslej pomagala krajevna skupnost Poljane.

Miklavž se je pripeljal na zapravljiščku

Po dolгих letih je otroke na Sovodnju Miklavž spet lahko obiskal v nedeljo popoldne. Očitno so bili otroci med letom zadosti pridni, da si je tokrat zanje vzel več časa. S krajanom Milanom se je dogovoril za prevoz s konjsko vprego in se v spremstvu harmonikarja Nejca, dveh angelčkov in dveh parkeljnov z zapravljiščkom pripeljal do združenega doma. Otroci in starši so ga pričakali zunaj. To je bilo kar precejšnje presenečenje po uvodnem

programu na odru kulturne dvorane, v katerem so zaplesali učenci plesne skupine PŠ Sovodenj pod mentorstvom Petre Slabe in po ogledu prirejene igrice Zrcalce. Zelo suvereno in prepričljivo so jo odigrali starejši učenci dramske skupine pod vodstvom učiteljice Jelke Čadež. In ker najboljše vedno pride na koncu, je Miklavž s svojimi darili naredil piko na -i. Za posamezne starostne skupine otrok se je potrudil, kolikor se je le mogel in kolikor so mu lahko finančno pomagali občina, krajevna skupnost, društva in podjetja v kraju. Miklavž se je potrudil, da je tudi parkeljne dobro vzgojil in niso več toliko rožljali in strašili malih otrok, temveč so jim ponujali celo bonbone.

L. R., A. J., T. Š., H. P., M. Bu.

S pozitivno energijo nekomu polepšajmo dan

Lepa beseda in nasmeh nič ne staneta, a je to tako težko podeljevati kar tako vseprek. Mogoče tudi zato, ker ni v bližini nikogar, ki bi sprejel in vrnil. Je res tako mučno pozdraviti, se opravičiti, izraziti prošnjo, izreči zahvalo?

Če odrasli tega ne bomo znali, se otroci ne bodo nikjer imeli naučiti. V mnogih delovnih okoljih sem že opazila, da cilj ni zgolj dobiček, v šoli pa ni zgolj znanje cilj, hkrati so pomembni tudi odnosi, iskrenost, odgovornost, dobro počutje, medsebojno zaupanje. Otrok, ki se v šoli slabo počuti, ne bo uspešen pri učenju. Naloga staršev v daljšem obdobju je, da naučimo otroka, kaj je biti srečen. V današnjem hitrem utripu in hlastanju po izpolnjenosti, po nestrpnem lovu za srečo se nam sreča vedno bolj izmika. Obremenjujemo se s tem, kako izgledamo, s kom se družimo, kakšne znamke oblačil imamo, s kakšnim avtom se vozimo. Velika večina ljudi je usmerjena navzven, v prihodnost, kjer nas čaka sreča.

Kaj pa ta trenutek? Tukaj, kjer sem, se pričinja sreča. Kaj bomo delali pred kosilom, kaj po kosilu, kaj po pravlji, kaj po opravljeni nalogi, kaj po risanju, kaj po igranju, kaj na

igrišču, kaj v telovadnici, kaj po teje igrici, kdaj bomo šli k računalniku, so pogosta vprašanja, ki se porajajo otrokom uro, preden se določen dogodek prične. Doživljanje sreče se prične v naših mislih in čustvih. Kar mislimo, to živimo.

Bolj so misli čiste, pozitivne, ljubeče, konstruktivne, bolje se bomo počutili. Enako velja za čustva, veliko jeze, žalosti, zavisti, ljubosumja, vse to blokira našo srečo. Ni lepšega, kakor srečati nasmejanega, sproščenega človeka, že od daleč ti pomaha v pozdrav, po srečanju pa prijazno nagovori in po klepetu se je prav težko posloviti od njega. Še dolgo pa je čutiti njegovo pozitivno energijo, mogoče nam na tak način nekdo polepša dan.

Ob tem sem se spomnila na nedavno srečanje s Francijem Petkom; s svojo prijaznostjo, komunikativnostjo, s spoštljivim in hkrati sproščenim odnosom mi ni polepšal le enega dneva, temveč ves teden.

Nekateri nosijo to v sebi, drugi se morajo naučiti. Otroci spremljajo svojo okolico in kritične misli kaj hitro vsrkajo, zato poskušajmo, kljub težkim dnevom, ki jih ni malo, pokazati pred otrokom dobro voljo, čim manj kritizirajmo, kar je težko po poslušanju radia in gledanju TV. Včasih otroci že v tretjem razredu vedo, kako bodo pri neki učiteljici ali učitelju čez nekaj let nastradali. Zakaj? Slišali so slabo novico in jo širijo naprej, mogoče celo delajo s tem krivico nekomu, ki je v resnici zelo pozitiven, čustven, dober človek. Pustiti je potrebno, da si vsak ustvari svojo sliko, pa naj bo to otrok, prijateljica, partner. Poskusiva oba, šele potem komentirajva.

Sicer so vsa ta čustva normalna, a če postanejo stalnica, je to pot, ki vodi stran od sreče in nas pelje v bolezen. Vsi si želimo družbo, v kateri bodo naše vrednote, sodelovanje, odgovornost, poštenost, prijateljstvo, mir, povezovanje, ustvarjale radost in zadovoljstvo bivanja. Čustvena inteligenca je sposobnost, da se zavedamo sebe, svojih dejanj, misli, občutkov. Lahko se razvija vse življenje, zato skušamo opustiti neustrezne vzorce ravnanja, slabe misli, prepričanja in vedenja. Nekateri obiskujejo šolo čustvene inteligence in si jo razvijajo s pomočjo strokovnjakov. Brez izobraževanja pa se še toliko bolj potrudimo, da bomo polepšali dan svojim bližnjim, sodelavcem in vsem, ki jih srečujemo na cesti, v trgovini, na pošti, pri frizerju.

En prijazen nasmeh vsem, ki ste prebrali članek in ga pozitivno ali negativno ocenili. Verjemite mi, zavedam se, da je torija eno, praksa pa drugo.

Jana Rojc

PŠ Javorje

Prvi Miklavžev sejem je uspel

Miklavž, kakor pri nas navadno imenujemo svetega Nikolaja, je gotovo eden najbolj priljubljenih svetnikov. S posebnim veseljem ga pričakujejo otroci, ko na večer pred svojim godom hodi po domovih in jim prinaša darove – pridne nagraduje, poredne pa prepusti kaznim svojim spremljevalcem, parkeljnov. Podoba tega prikupnega svetnika v nas močno oživi predvsem v predprazničnem decembrskem času.

Sveti Miklavž nam ostaja v spominu predvsem skozi zgodbo o treh zlatih jabolkih, ki jih je podaril revnim dekletom, da so se lahko poročila. Letos se je zgodba na poseben način dotaknila tudi učencev PŠ Javorje in malčkov tamkajšnjega vrtca, ki so skupaj z učiteljicami in vzgojiteljicami pripravili izdelke za prvi dobrodelni Miklavžev sejem.

Voščilnice, praznični okraski, nakit, rutke in drugi unikati so bili naprodaj v nedeljo, 5. decembra dopoldne. Za polno bero, zbranih je bilo namreč skupno nekaj več kot 900 evrov, se moramo zahvaliti vsem, ki ste kakor koli pripomogli k izvedbi sejma: OŠ Poljane, gospodu Cirilu Isteniču, javorskemu župniku ter PGD Javorje. Hvala vsem Javorcem, ki ste s svojimi pozitivnimi sporočili in seveda z denarnimi prispevki pripomogli k temu, da je 1. dobrodelni Miklavžev sejem resnično uspel v vseh pogledih.

Zbrana sredstva bodo svoje mesto našla v šolskem skladu OŠ Poljane, ki je namenjen finančno šibkejšim učencem naše šole, delček bomo porabili za poravnavo nastalih stroškov, nekaj pa za nagrado vsem pridnim rokam, ki so ustvarjale izdelke.

Dobrodelnost je svoje mesto našla tudi v eni najbolj sončnih slovenskih vasi. Hvala.

Mateja Tušek

Novice iz OŠ Ivana Tavčarja

Pri pouku kot pred stotimi leti

Vsaj enkrat letno tudi mlajši učenci obiščejo kulturno ustanovo v glavnem mestu. Gorenjevaški in lučinski so se v Lutkovnem gledališču Ljubljana zabavali in bili aktivni ob ogledu predstave Petra Kusa Izgubljeni ton. Preostali čas so porabili za sprehod po mestu in spoznavanje Ljubljane. Sovodenjski učenci pa so v istem gledališču izkoristili nagrado KD Življenje in z zanimanjem sledili igrano-lutkovni predstavi Vžigalnik. To je bil tudi dan, ko so se v Slovenskem šolskem muzeju preselili sto let nazaj in v živo doživeli takratni pouk pri začetni šolski uri in pri uri lepote. Izredno doživetje, ki ga je ob pojoči šibi, lesenem oslu, rokah na hrbtu in priložnostnih oblačilih mogoče izkusiti le pri gospodu učniku in gospodični učiteljici.

Delovna novembrska sobota je bila namenjena tehniškemu dnevu. Na matični šoli so učenci po razredih izdelovali raznovrstne voščilnice, hišice, naprste lutke, posodice in hišice iz gline, angelčke iz makaronov, panjske končnice, ptičje hišice, lončke za barvice, poslikane stekleničke, slike, piškote, obeske, žogice, ogledala in drugo. Lične izdelke bodo ponudili za prodajo, denar pa namenili v šolski sklad. Sovodenjskim učencem se je pridružilo tudi trideset staršev ali drugih spremljevalcev. V štirih delavnica so ustvarjali različne voščilnice, adventne venčke, angelčke in gubane pisane kocke.

Za odmeven športni dogodek so na medobčinskem prvenstvu v nogometu v dvorani za starejše dečke poskrbeli Marko Klemenčič, Nace Eržen, Jan Bajt, Štefan Osredkar, Uroš Oblak, Lovro Mikš, Jemej Jezeršek (vratar), Matic Jezeršek, Florijan Martinčič (vratar). Osvojili so tretje mesto.

Gabrijela Osmanović, učenka 1. a razreda, se je skupaj z razredničarko udeležila podelitve nagrade in ogleda policijske postaje v Kranju. Bila je ena od desetih izžrebanih prvošolcev na Gorenjskem v nagradni akciji, s katero policija skrbi za prometno varnost prvošolcev. Učenka je bila navdušena nad vožnjo s policijskim avtom, nad fotografiranjem na policijskem motorju, nad srečanjem s policijskim psom, nad sladko pogostitvijo, predvsem pa nad prelepo kolesarsko čelado, za katero se še enkrat zahvaljuje policiji in predvsem policistu Sebastjanu Mimiku.

Devetošolci so bili povabljeni na dan poklicev v Biotehniški center v Naklo. Da bo odločitev lažja, so jim predstavili izobraževalne programe za poklice: naravovarstveni tehnik, živilsko prehranski tehnik, hortikulturni tehnik, kmetijsko - podjetniški tehnik, cvetličar, vrtnar, gospodar na podeželju, mlekar, pek, slaščičar. Nekateri so se napotili po informacije tudi v strokovno gimnazijo Ekonomsko-storitvenega izobraževalnega centra Kranj.

Milka Burnik

Navdušeni nad Perujem

Zima je tu, z njo pa tudi prvi val spraševanj in pisnih ocenjevanj. Na osnovni šoli Poljane pa se dogaja še vse kaj drugega.

Na področju športa je potekal medobčinski turnir v košarki. Po vseh izgubljenih tekmah z Žirovci, razburljivih dvobojih z Gorenjevaščani in dobljeni tekmami z ekipo iz Železnikov smo Poljanci zasedli 4. mesto.

Konec novembra je prišel na OŠ Poljane Matjaž Pirš iz potovalne agencije Klatež in učencem predstavil Peru. Povedal nam je o Inkah in njihovih dosežkih v gradbeništvu ter o današnjih Indijancih. Izvedeli smo veliko o zgodovini te države, ki so jo zasedli Španci in vnesli vanjo svojo kulturo na vseh področjih življenja. Predstavil je tudi Amazonijo, gorovje Andi in južnoameriško puščavo. Na platnu smo si ogledali njegove fotografije, ki so podkrepile vse, kar nam je povedal, in dokazale, da je Peru res dežela, polna nasprotij. Navdušili so nas zanimivi posnetki živali, pokrajine in ljudi. Peru je res skrivnostna dežela, ki nas

je prevzela, saj se kultura in način življenja tamkajšnjih ljudi zelo razlikujeta od naše. Težko si je predstavljati, da se tam prehranjujejo s pečenimi morskimi prašički in lesnimi črvi, seveda surovimi. S svojim predavanjem je Matjaž v marsikom prebudil željo, da bi si v živo ogledal to fantastično deželo. Upamo, da bo evro, ki ga je vsak prispeval, dosegel svoj namen in omogočil perujskemu dečku Marku vsaj malo boljše življenje.

Naši tretješolci so teden od 22. do 26. novembra preživeli v domu Medved na Medvedjem Brdu, kjer so imeli šolo v naravi. Poleg različnih športnih in naravoslovnih aktivnosti so se učenci lahko preizkusili v plezanju na umetni plezalni steni in iskali medveda Štefana na daljšem pohodu. Zdaj vedo, da Medvedje Brdo nima imena po medvedih, ampak po medvodju: na tem področju tečeta dva potoka, od katerih se eden izliva prek Idrice v Jadransko, drugi pa prek Ljubljane v Črno morje. Ker se Medvodje Brdo ne sliši lepo, se kraj imenuje Medvedje Brdo.

25. novembra je bila za učence in starše organizirana popoldanska delavnica izdelave adventnih venčkov. Aranžerka in cvetličarne Pika iz Žirov je pokazala nekaj primerov, potem pa so bili udeleženci prepuščeni svoji ustvarjalnosti in domišljiji.

Na šoli je potekalo tudi tekmovanje iz znanja angleškega jezika za deveti razred. Na naslednjo raven so se uvrstili Tina Ažbe, Tanja Buh, Boris Krstič in Jernej Habjan iz 9. a ter Jan Božnar in Marija Primožič iz 9. b. Vsi našeti prejmejo bronasto priznanje. Želimo jim, da se na regijskem tekmovanju, ki bo januarja, čim bolj odrežejo.

Mimo pa je že državno tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni, ki se ga je udeležilo kar nekaj naših učencev. Posebej je treba čestitati Anžetu Čadežu iz 8. b, ki je prejel zlato priznanje, odlično pa sta se odrezali – prejeli bosta srebrno priznanje – tudi Petra Oblak in Tanja Buh iz 9. a.

Medijski krožek OŠ Poljane

Otroci pomagamo otrokom

Tak naslov je letos v tednu Rdečega križa vabil slovenske otroke k likovnemu ustvarjanju. Tudi sicer se učenci s svojimi mentorji pogosto odzivajo na različne natečaje, kadar pa je posredi socialno-humanitarna nota, še toliko raje.

Sodelovalo je 77 oddelkov iz devetintridesetih šol. Za to je poskrbelo enainsedemdeset učiteljev, ki so poslali 478 likovnih del svojih učencev. Izbrana nagrajena likovna dela so bila razstavljena v gorenjevaški šoli, kjer je potekala tudi slovesna zaključna prireditev. Na njej sta zbrane nagovorila ravnatelj Izidor Selak in župan Milan Čadež, nekaj vzpodbudnih besed pa je dodala tudi predsednica območnega odbora RK Škofja Loka Milena Miklavčič. V kulturnem programu so se izkazali otroški pevski zborček in tudi učenci glasbene šole pod vodstvom Janeza in Katarine. Sedemindvajset otrok in triindvajset mentorjev sta s priznanji razveselila Janez Pezelj, generalni sekretar RK SLO in B. Plavšič.

Po oceni strokovne komisije, v sestavi Silva Karim, Marjeta Kepec in Jana Rojc, so prvi trije nagrajenci za prvo in drugo triado dobili vikend paket na Debelem Rtiču za celo družino. Avtorji najboljših likovnih stvaritev so prišli celo iz Dravograda, s Ptujja in iz Ajdovščine, nekaj jih je tudi manjkalo. Nagrade je prispeval RK Slovenije. Ena izmed nagajenk se je odločila, da bo s seboj na Debeli Rtič vzela sošolko, ki še ni bila na morju, saj med počitnicami vedno pomaga doma pri kmečkih opravilih.

Po prijetnem klepetu in prigrizku v šoli, so se zbrani odpravili še na ogled Galerije Krvina.

Milka Burnik

Foto: Jana Rojc

Tehniški dan v OŠ Poljane

Iz odpadnega v lepo

Problem onesnaževanja in kopičenja postaja kljub stalnemu ozaveščanju iz leta v leto večji. Pogosto se tudi ne zavedamo, da je marsikaj, kar zavržemo, še uporabno – če ne za prvotni namen, pa za kaj novega.

V okviru prvega tehniškega dne je bilo organizirano zelo zanimivo dogajanje za poljanske osmošolce. Najprej so se sprehodili do poljanske čistilne naprave, kjer so imeli krajšo predstavitev. Izvedeli so, kako poteka sistem čiščenja odpadne vode, predvsem pa, kaj smemo in česa ne smemo metati v straniščno školjko. Na slikah so si ogledali, kako je videti filter, ki ga zamaši robček za brisanje dojenčkove ritke ali pampers plenička; v primeru zamašitve morajo zaposleni na čistilni postaji obleči posebno zaščitno obleko in se spustiti v jašek ter z rokami očistiti filter. Že samo v pol ure, kolikor so se učenci zadržali pri čistilni napravi, so pošteno vihali

nosove nad smradom, zato si je težko predstavljati, kako šele smrdi v jaških. In končni sklep je bil: v straniščno školjko poleg iztrebkov sodi samo toaletni papir. Tudi v nadaljevanju dopoldneva so se učenci ukvarjali s predelavo, in sicer z reciklažo odpadne embalaže. Že med tednom smo po vseh razredih zbiral tetrapake in plastenke od malice, iz različnih podjetij pa smo dobili tudi druge odpadne stvari. Iz njih so po skupinah izdelovali skulpture, s katerimi so okrasili šolske hodnike, okna in predverje. Nastali so zanimivi in zelo lepi izdelki,

Zimsko drevo iz odpadne embalaže

za katere si je težko zamisliti, da so pravzaprav iz odpadkov. Zunaj tako obiskovalce presenetijo živobarvna raketa, ob vhodu v jedilnico pogrinjek revnega in premožnega človeka, v predverju stoji drevo iz plastenk, vsi hodniki pa so okrašeni z izvirnimi okraski, ki so jih izdelali učenci 5. razreda. Letošnja novoletna okrasitev je tako precej drugačna kot prejšnja leta in marsikoga presenetila, predvsem pa razveseljuje dejstvo, da je mogoče iz neuporabnega narediti prave umetnine.

Ana Jurjevič

Dela na Madagaskarju nikoli ne zmanjka

Preden se je laiški misijonar Tomaž Oblak še za pol leta vrnil na Madagaskar, sem ga obiskala na njegovem domu. Govorila sva o njegovem delu in življenju na tem otoku.

»Trenutno gradimo cerkev, vsa dela opravimo ročno, beton mešamo na roke, granitne kocke in »rizl« tolčemo s kladivom. Pri delu mi pomagata dva stalna sodelavca, ki sta invalida, ostale poiščem po potrebi. Ljudje vsak dan prosijo za delo, saj je treba preživeti družino,« pripoveduje Tomaž. Dnevna plača delavca je tam en evro, nekateri pa delajo tudi za manj. In kaj si lahko ljudje privoščijo za ta denar? Približno pest riža. Ta pest riža, ki jo lahko pri nas poje en sam človek, mora tam nahraniti vsaj nekaj lačnih ust. Kruh je za Malgaše kot torta, se pravi, da ga zaužijejo bolj redko. Ljudje pridelujejo riž in se z njim tudi prehranjujejo.

Vso vodo prekuhavajo, saj sicer ni pitna, pijejo pa riževo vodo.

Zanimalo me je, kako se je privadil na takšno življenje. Težko, priznava, ko pa je videl ljudi, ki so veseli in se veselijo vsakega dneva, ga je prevzel. Prebolel je tudi kar nekaj bolezni, ki so značilne za ta območja.

Ob vsaki slovesnosti zakoljejo vola ali kravo in takrat je še posebej veselo. Tudi svete maše so prav posebna doživetja, saj pri njih ljudje plešejo, pojejo.

Ob gledanju fotografij vsako pokomentira. Tako izvem, da je zdaj tam 13 misijonarjev in dve medicinski sestri, on je edini od Slovencev v tem kraju. Ima udomačeno opico – lemurja, ki je kot nekakšen hišni ljubljencek. Prej pa, da je imel tudi mačke, ki pa so skrivnostno izginili.

Na več fotografijah je obkrožen z otroki in ko kasneje gledava posnetke, na katerih se igrajo in prepevajo pesem Mi se imamo radi v slovenskem jeziku, pomislim, kakšno prihodnost imajo ti otroci glede izobraževanja in življenja nasploh. »Komaj čakam, da bom lahko spet med njimi in z njimi,« prekine moje razmišljanje Tomaž. Ko ga med pripovedovanjem opazujem, s kakšnim žarom v očeh in navdušenjem pripoveduje, vidim, da je res srečen med njimi in da mu ti ljudje veliko pomenijo. Da ga, ne glede na to, da so v državi nemiri, ni strah, saj ima globoko vero.

Na JV delu Madagaskarja, v kraju Vangaindrano, Tomaž Oblak uči prebivalce izdelovanja lesenega pohištva za cerkev, šolo. Skupaj s skupino delavcev gradi tudi cerkve.

Kaj pa, ko pride dan, ko mu je hudo in ne ve, kaj bi? Kako pa takrat? »Tudi taki dnevi so. Najhuje je, ko si sam, ko nimaš ob sebi nikogar od svojih, s katerim bi se lahko pogovarjal. Pa tudi to mine. Tam so ljudje srečni, pa imajo malo. So preprosti, skromni, spoštujejo državo in so ponosni nanjo, čeprav jih je do konca ponižala.«

Povprašala sem ga še o nadaljnjih načrtih po izteku misijonarstva, a se je le nasmehnil in odgovoril: »Zdaj me vleče nazaj, saj me delo z reveži izpopolnjuje, poleg tega je dela še veliko. Potrebno je dokončati cerkev, narediti vrata in klopi ...«

Med vožnjo domov sem razmišljala, kako smo ljudje obremenjeni z nič koliko stvarmi in se ne znamo veseliti malenkosti in življenja, temveč hlepimo po vedno več in več. Le kam nas je pripeljal ta svet!

Lidija Razložnik

Starejši pionirji – državni prvaki v gasilskem kvizu

Gasilci PGD Poljane so na tekmovanju GZ Škofja Loka spet dokazali, da se vloženi trud v priprave in treninge povrne z odličnimi uvrstitvami najmlajših in tudi starejših gasilcev. Sedem ekip mladine od pionirk, pionirjev do mladink in mladincev je doseglo odličen uspeh, saj so vse dosegle uvrstitve na stopničke: tri prva mesta, eno drugo mesto ter tri tretja mesta.

Na tekmovanju so sodelovali tudi članice, člani, veteranke in veterani. Med večino ekip se je opazil izpad vaj in treningov zaradi obilice dela ob pomoči krajanom v nedavnih poplavih, ki so prizadele območje Poljan. Kljub temu pa dobri nastopi niso izpadli in tako je ekipi naših članov B uspel odličen nastop, s katerim so dosegli drugo mesto, tudi ostale članske ekipe so se uvrstile med prvo deseterico. Seštevek mladinskega in članskega tekmovanja je pokazal, da je bilo PGD Poljane najuspešnejše društvo na tekmovanju, za kar je društvo prejelo županov pokal.

Enajst ekip mladih gasilcev iz treh starostnih kategorij pa je pokazalo svoje znanje na gasilskem kvizu, ki ga organizira mladinska komisija GZ Škofja Loka. Ekipe so se odlično spopadle z zapletenimi vprašanji ter praktičnimi nalogami, saj se je kar trem uspelo uvrstiti na regijski kviz gasilske mladine, ki je potekal v OŠ Poljane. Organizatorica je bila GZ Škofja Loka, soorganizator pa PGD Poljane.

Na kvizu so nastopile tudi tri poljanske ekipe, ki so se odlično odrezale, saj sta dve ekipi zmagali v svojih kategorijah, s čemer sta si prislužili nastop na državnem gasilskem mladinskem kvizu. Ekipa mlajših pionirjev je osvojila 13. mesto, ekipa starejših pionirjev v sestavi Tine Šubic, Grega Krek in Mitja Dolenc pa je v svoji kategoriji dosegla najboljši rezultat in tako osvojila naslov državnih prvakov v gasilskem kvizu.

Tomaž Čadež, PGD Poljane

V 49. letu starosti je 9. oktobra, utrujen od bolezni, za vedno zaspal naš sin, brat in stric

ZAHVALA

VID MLAKAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mu v času njegove hude bolezni stali ob strani in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gospodu župniku Simonu Fortuni in pevcem za lepo opravljen cerkveni obred, Tonetu Prosenu in Marjanu Mlinarju za poslovinni govor, Moto klubu Buhač za tako številčno člansko udeležbo in Viktorju Oblaku za podporo in pomoč pri organizaciji ter vsem, ki ste pomagali.

Njegovi domoči

Goli Vrh, oktober 2010

ŽELIMO,
DA SE VAM V
PRIHAJAJOČEM
LETU
URESNIČIJO
VSE VAŠE
SANJE.

 MARMOR HOTAVLJE GROUP
MARMOR HOTAVLJE, d. d.

www.marmor-hotavlje.si